

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,205

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 29, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII

Fordo darbininkai Oakvillėj! Fordo darbininkų Windsorė reikalavimai maži, bet komant pikieto linijos. Visi 8,400 ir Oakvillėj streiko lauke. Jų panija atsisako patenkinti.

Adenaueris Nusileido Francūzams, Bet Nieko Tuomi Jis Neatsižadėjo

PARYZIUS. — Vienuolika šalių čia pasirašė paktus, kurie įgalina Vakarų Vokietiją apginkluoti 500,000 vyrų ir tapti NATO nare. Šie paktai taipgi skelbia ją esant suverene valstybe. Sąjungininkų armijos bus tenai su vokiečių sutikimu.

Kancleris Konrad Adenauer buvo labai "nuolaidus", jis pasižadėjo nenaudoti jėgos savo tikslų siekiant, nenaudoti jėgos norint pakeisti esamus rubežius, sutiko palikti Sarą francūzų kont-

rolėj. Jis viską atliko, ko buvo reikalinga, kad francūzai sutiktų leisti jam turėti pusę milijono kariuomenės.

Saro klausimas taipgi "išspręstas". Jis bus "sueuropintas". Bet einant prie to, bus leista visoms provokaciškoms partijoms agituoti už susijungimą su Vokietija. Sueuropinto Saro valdytoju negalės būti nei francūzas, nei vokietis, nei sarietis. Taip tai "išlaisvintas" Saras.

Kova už Sarą jau dabar prasideda. Vakarų Vokietijos politikieriai kelia skandalus ir šaukia, kad susitarimas nelegalus. Prieš šią sutartį pasisako ne tik socialdemokratai, bet ir nekurių koalicijos partijos. Laisvųjų demokratų pirmininkas Dr. T. Dehler išsitarė, kad jis apskųs sutartį aukščiausiam teismui. Laisvieji demokratų yra pirmieji po krikščionių demokratų Adenauero koalicijoje. Dr. Dehler pasakė, kad sutartis veikiausiai laužo Bonnos konstituciją ir užkerta kelią Vokietijos apvienijimui.

Adenaueras, sugrįžęs, prisipažino, kad jis negavo tiek, kiek norėjo. Bet jis gavo pusę milijono kariuomenės. O kas liečia Sarą ir kitus klausimus, tai ateityje bus galima peržiūrėti juos ir daug sėkmingiau, kuomet Vakarų Vokietija turės galingą armiją. Heinrich von Bretano, Adenauero sėbras, tą vietoje pasakė, pareikšdamas, kad ta sutartis yra provizinio po-

Siūlo Keturių Jėgų Pasitarimą

MASKVA. — Tarybų Sąjunga formaliai pasiūlė, kad keturios didžiosios jėgos turėtų pasitarimą Vokietijos klausimu.

Ji siūlo aptarti Vokietijos apvienijimą, ginkluotų jėgų ištraukimą, nustatymą Vokietijos armijos, ir sušaukimą visos Europos pasitarimo dėl apkalbėjimo Europos saugumo reikalų.

Savo notoj Tarybų Sąjunga sako, kad rytinė Vokietija nepriešinga tyrinėjimui ant vietos, kokias militariškas jėgas ji turi.

Taipgi ji klausia, ar trys didžiosios jėgos sutiktų, kad jų ambasadoriai Austrijoje pasitartų su Tarybų Sąjungos ambasadorium Vienoje dėl Austrijos reikalų suregulavimo.

būdžio ir yra, kad ateityje Sar bus sujungtas su Vokietija.

Paryžiuje nuo dabar bus daugiau galvojama, kaip sukontroliuoti Vokietiją, o ne kaip apginkluoti ją prieš "agresiją", supraskit, iš Tarybų Sąjungos pusės.

NESURANDA DAR DVYLIKOS LAVONŲ

TORONTO. — Tūkstantis karių ir civilių dvi dienas ieškojo lavonų žuvusių laike uragano, bet tik 4 surado, 12 dar nesurasta.

Manoma, kad jie bus kur nors užversti dumbly ir griuvėsiais sugriautų namų.

Nenori Pridėti Net po 2 Centus

TORONTO. — Massey-Harris - Ferguson darbininkų unijos lyderiai buvo nusileidę ligi 2 centų į valandą dėl visų darbininkų, bet kompanija atsisakė ir tuos du centus pridėti. Ji sutinka pridėti po 5 centus tik dėl 250 darbininkų iš 2,800.

Streikas įžengė į septintą savaitę ir neatrodo, kad būtų perspektyvos greitai baigti.

Kompanijos viršininkai aiškina, kad jos darbininkai yra gerai apmokami, tad visai nėra reikalo pakelti algas.

Ginklavimas Vokietijos Kenkia Nusiginklavimui

NEW YORK. — Jungtinės Tautos diskusuoja ginklavimosi sumažinimo klausimą, bet nutarimas Paryžiuje apginkluoti pusę milijono vokiečių yra visai prieštaraujantis dalykas. Tarybų Sąjunga tą sako atvirai.

Savo notoje trims didiesiems, Tarybų Sąjungos vyriausybė sako: Neįmanoma siūlyti generalį sumažinimą ginklavimėsi ir tuo pačiu sykiu vykdyti remilitarizaciją Vakarų Vokietijos.

Tarybų Sąjungos delegatas A. Višinskis pritarė Ka-

nados atstovo sveikatos ministro Martino pasiūlymui, kad būtų atnaujintos derybos dėl sumažinimo apsiginklavimo, bet abejojama, kad tos derybos būtų vaisingos, kuomet Paryžiuje pasirašyta sutartis dėl apginklavimo pusės milijono vokiečių.

Buvo padarytas didelis žingsnis pirmyn ginklavimosi sumažinimo derybose. Tarybų Sąjungos nusileidimas reikalavime, kad atominiai ginklai būtų uždrausti pačioj pradžioj, buvo sudaręs atmosferą, kurioje buvo galima susikalbėti, bet štai naujas smūgis — Paryžiaus sutartis.

Tarybų Sąjunga savo notoje siūlo pirmą pasitarti Vokietijos apvienijimo klausimu. Jeigu ši problema būtų sureguliuota, tai tada nusiginklavimo klausimas būtų žymiai geresnėj padėtyj. Dabargi Vokietijos klausimas dar labiau supainiotas.

Berlyne sąjungininkai laiko kariuomenę pagal sutartį, kurią pasirašė ir Tarybų Sąjunga. Tai okupacinė sutartis. Dabar okupacija bus panaikinta. Bet Berlyne pasilikis okupacinės jėgos.

Kaip atrodo, tai Jungtinės Tautos virsta tuščių pasikalbėjimų vieta, kuomet visi svarbesni įvykiai vyksta už jos ribų.

Kanada Statysianti Savo Jūrų Kelią

MONTREAL. — Premjeras St. Laurent pareiškė čia, kad Kanada nepakės erzinančio varžymo iš amerikiečių pusės ryšium su St. Lawrence jūrų keliu.

Girdi, jei tie varžymai pasirodys, tai Kanada tuojaus pasistatys savo kelią.

Jis sakė, kad ne paslaptis, kad Kanada būtų budavojusi visus kanalus savo pusėj, bet ji buvus priversta tartis su amerikiečiais, kadangi ryšium su tuo būtina buvo reikalinga statyti elektrinę ant tarptautinio sriautyno, kurios negalima statyti be amerikiečių.

Burma Bauginasi Amerikos Pagalbos

RANGOON, Burma. — Burmos vyriausybė sako, kad Jungtinių Valstijų pagalba Azijos šalims gali neįveikti Burmą puliti ant kelių prieš Kiniją.

Amerikiečių nutarimą sušelpiti Azijos šalis atliekamais grūdais, sako Burmos vyriausybė, galima prilyginti prie mirties bučkio Burmai.

Burma turi nemažą perviršių ryžių, bet vis sunkiau esą juos parduoti. Jei amerikiečiai užversią Aziją savo ryžiais, tai Kinija liksianti vienintelė Burmos išeitis.

Burma jau išsiuntusi misijas į Kiniją ir Tarybų Sąjungą tikslu pasikalbėti, ar jos negalėtų nupirkti Burmos 700,000 tonų ryžių, kurie likę šiomet neparduoti.

MONTREALAS TURĖS NAUJĄ MAJORĄ

MONTREAL. — Per savivaldybinius rinkimus perėitą pirmadienį montrealiečiai majoru išsirinko advokatą Jean Drapeau.

Jis laimėjo rinkimus su pasižadėjimu apvalyti miestą nuo ištvirkavimų ir gemblerysčių.

Pirmu jo darbu būsiąs pašalinimas policijos viršininko Langlois, kurį teismas suspendavo 1 metams ir nubaudė \$500.00.

Laikė rinkimų buvo suimta apie 80 asmenų už imperonavimą kitų asmenų.

Pasidairius po Kanada

Ontarijos darbo ministras Daley buvo nubėgęs į Detroitą pasitarti su UAW unijos prezidentu Reutheriu. Ką jis su juo kalbėjo, nežinia, bet atrodo, kad buvo neapgalvotai žygis.

Iš vienos pusės, juk ne unija, o Fordas (jo užsispyrimas) yra priežastis streiko. Kita, ministeriui nepriimtina lėkti į kitą valstybę tartis su svetimšaliais kanadiečių reikalais.

Globe and Mail, toks pat konservatyviškas laikraštis, kaip ir pats Daley, tiesiog pasipiktinęs tokiu Kanadą žeminančiu ministerio žygiu. Laikraštis sako, kad Daley žygis yra pavyzdys, kaip žemai gali nupulti Kanada politikieriai. O Daley nėra didelė išimtis.

Holland Marsh slėnyje yra virš 10 milijonų galionų vandens. Tokia tai "dovana" uragano Hazel.

Gabima galingos pompas, kurių pagalba bus pašalinamas vanduo iš slėnio. Kitos jau dabar veikia. Jeigu bus gauta visos numatytos pompas, tai vanduo bus išpumpuotas iki šaltai užšalus.

Jeigu visos pompas turėtų pajėgumą išpumpuoti mažiausia 400,000 galionų per minutę ir tai truktų arti trijų savaičių laiko.

Ontarijos darbo ministras Daley pranešė, kad jis nebus Dresdeno biznierių, kurie buvo rasti kaltais prieš Ontarijos antidiskriminacijos įstatymą. Kalba eina apie dviejų restoranų savininkus, kurie nedavė valgyti

negrams.

Reiškia, galima įstatymus laužyti, jei tai liečia rasinę diskriminaciją.

Dr. E. W. R. Steacie, National Research Council prezidentas, aną dieną pareiškė, kad Kanada turi rengtis (techniškai) prie trūkumų gaidynės.

Kitaip sakant, jis priminė, kad gamtos šaltiniai savo laiku išsisems (ypač kuomet Kanados autoritetai taip lengvai atiduoda juos amerikiečių išnaudojimui) ir tada bus didelis trūkumas. Reikia turėti tą mintyje vystant techniką.

Massey - Harris - Ferguson darbininkai Toronte atmetė kompanijos pasiūlymą pridėti po 5 centus į valandą 200 darbininkų.

Streiko lauke ne 200 darbininkų, o beveik 3,000.

Tuo pat laiku išėjo į streiką Toronte 750 darbininkų prie toiletų įrengimų. Jie reikalauja pridėti po 8 centus į valandą.

10,000 darbininkų, dirbančių Kanados skerdyklose, gali tikėtis šio tokio algų pakėlimo. Konsiliacijų taryba rekomendavo pakelti po 6 centus į valandą algas ir papildyti kitus fondus, kas iš viso sudaro 11 ir pusę cento į valandą.

Algas siūlo pakelti sekant: 3 centus pradėdant su 1 rugpjūčio šių metų, o kitus 3 centus pradėdant rugpjūčio 1 sekantais metais.

Sakoma, kad abi pusės, tai yra unija ir kompanijos, rekomendaciją priims.

Maja Plisetskaja ir P. A. Gusevas neužmirštamoj scenoj baletė "The Fountain of Bukchisarai", kurs kartu su kitais dviemis įeina į tarybinę filmą "Stars of the Russian Ballet", rodomą Studio teatre.

Toronte vėl kaž kas pasmaugė moterį beveik panašiu būdu, kaip anksčiau. Šiuo tarpu taipgi dipukę, Mrs. Olga Zacharko, 29 metų amžiaus, ukrainietė.

Spėjama, kad tai to paties piktadario darbas.

Kokiais smetimais tas pasiutelis sumaugia moteris, sunku suprasti.

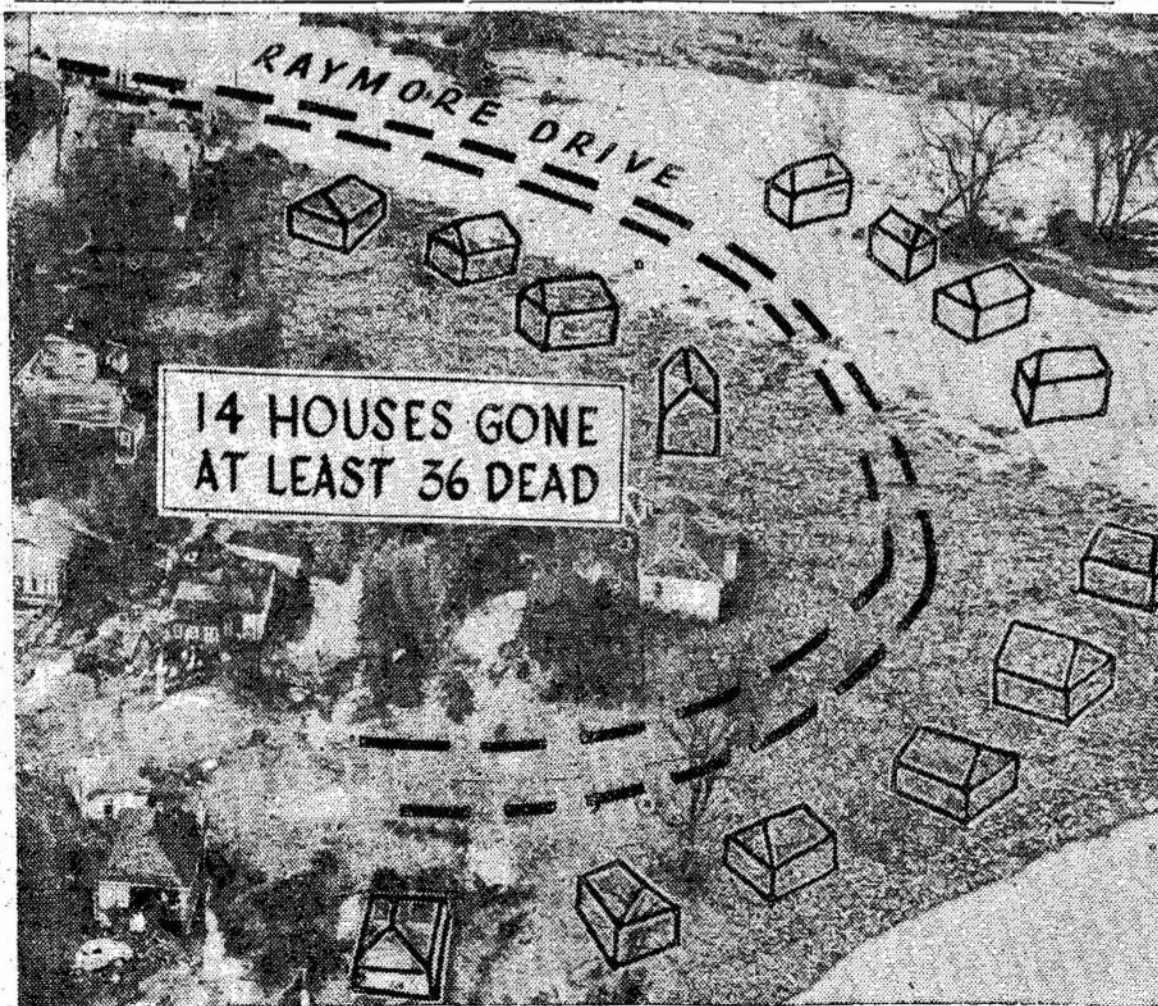
Policija pasiūlė \$5,000 už informacijas, jei kas turi jų.

Kanadietis

TORONTE RINKIMAI LAUKRICIO 8 DIENĄ

TORONTO. — Čia, Trinitų konstitucijoje, lapkričio 8 dieną įvyks rinkimai į federalinį parlamentą. Tai užpildymui mirusio atstovo vietos.

Visos partijos stato kandidatus. Progresyvė Darbo Partija stato Wm. Kashtan, seną veikėją, unijistų prietelių. Jis nuo pat mažens kovos lauke už darbo žmonių reikalus.

Tai Raymore Drive, kur dirlika namų buvo nunešta, didžiausia tragedija įvyko laisvės kovos metu. Keturi namų sužalota. Nelaimė už-

klupo žmones už tai, kad niekas neįspėjo, jog gali iškilti potvynio pavojus,

Gera Proga Įsigyti šias Naudingas ir Įdomias Knygas

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIFTUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinų apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapiai. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais aparais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatinai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudime Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių.

OKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoje. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiančis Komitetas
P. O. Sta. B. Box 1907 Toronto 3, Ont.

Suskarbutis. Šiadosios saviveiklansambliadinosi. Jcertas —lekyvo kartą reivynės soscentrinėj mės ūki Ir štai iš uždauga, šviesos j pamatė kuvo nus gentas d ti. Darni kaimiško Jaudinim Su dideli Lietuvos suskamb kordai, audra.

Siltai, čius, m Džiugu mūsų sa mai iš t susidom aukštai mės ūki dos daly ūkiečių. bų Liet O teigia labai da to metu pagyven rainos. S rėjimu artistai die šoki sirodė p čių šoki Korsaka ruoti sa įsitikinu sėdinčiai

— Ka prilipdė tikiu, k vikriai š

Konce gelis ko zatorių ar visu ūkiuose saviveik mes pas tatų, ka visus m šinėjo j koku p daininin sė ne k ką — "kyti."

Bet t giau me je kiek Jau nek kurį m susipaži doje su kolūkių

TARYBŲ LIETUVOJ

Daina ir Darbas

A. Gerdaitis

Suskambėjo trečias skambutis. Šiaulių rajono "Raudonosios vėliavos" kolūkio saviveiklinio dainų ir šokių ansamblio dalyviai labai jaudinosi. Juk įvyksiantis koncertas — stambus įvykis kolektyvo gyvenime. Pirmą kartą reikėjo pasirodyti Tėvynės sostinėje — Maskvoje, centrinėje Visasąjunginės žemės ūkio parodos estradoje. Ir štai iš lengvo atsiskleidžia uždanga, į sceną pasruvo šviesos jūra, ratelio dalyviai pamatė šimtus akių, kurios kuvo nukreiptos į juos. Dirigentas davė ženklą pasirošti. Darniai suaidėjo choras, kaimiškos kapelos lydimas. Jaudinimosi lyg ir nebuvo. Su dideliu įkvėpimu dainavo Lietuvos kolūkiečiai. O kai suskambėjo paskutiniai akordai, prapliupo plojimų audra.

Šiltai, kaip brangius svečius, mus sutiko Maskva. Džiugu buvo galvoti, kad mūsų saviveiklos pasirodymai iš tikrųjų sukelia didelį susidomėjimą, matyti, kaip aukštai vertina garsieji žemės ūkio pirmūnai — parodos dalyviai — Lietuvos kolūkiečių meistriškumą, Tarybų Lietuvos liaudies meną. O teigiamų atsiliepimų buvo labai daug. Atmenu, koncerto metu šalia manęs sėdėjo pagyvenusį kolūkietį iš Ukrainos. Su nuoširdžiu pasigėrėjimu jį sekė, kaip mūsų artistai-mėgėjai atlieka liaudies šokius. O kai scenoje pasirodė pagyvenusį kolūkietį šokių kolektyvas ir žilas Korsakas pradėjo demonstruoti savo meistriškumą, jį įsitikinusiai pareiškė greta sėdinčiai moteriai:

— Kaip norite, bet šitam prilipdė barzdą. Niekaip netikiu, kad senis galėtų taip vikriai šokti...

Koncertui pasibaigus, daugelis kolūkiečių ir mechanizatorių ilgai mus klausinėjo ar visuose Lietuvos kolūkiuose taip gerai išsivystė saviveikla, apie tai, kaip mes pasiekėme tokių rezultatų, kas mums padėjo, ir visus mūsų atsakymus užrašinėjo į savo bloknotus. Su koku pasididžiavimu mūsų dainininkai ir šokėjai išklaušė ne kartą pasakytą repliką — "Reikia iš jų pasimokyti."

Bet tūkstantį kartų daugiau mes mokėmės Maskvoje kiekviename žingsnyje. Jau nekalbant apie tą turtą, kurį mūsų kolūkiečiai įgijo susipažinę žemės ūkio parodoje su gausiu priešakinį kolūkių ir mechanizatorių

patyrimu, — sostinėje praleistos dienos pažadino mums karštą norą dar labiau padauginti mūsų darbo pastangas, kad padaryti gyvenimą dar gražesnį.

Kolūkyje dabar visos kalbos liečia Maskvoje, parodoje įgautus išpūdžius. Kolūkiečiai godžiai įsiklauso į kiekvieną žodį apie mylimąją sostinę, apie visas tas puikybės, kurie saviveiklos dalyviai pamatė savo akimis.

Mūsų ansamblis pasirodė ne vien tik parodos koncertų salėse. Maskvos Lomonosovo vardo universiteto studentų pakviesti, mes aplankėme didinguosius Mokslų rūmus Lenino kalnuose. Draugiškoje aplinkoje pradėjo mūsų susitikimas su Maskvos studentais — rusais, ukrainiečiais, baltarusiais, gruziniais, kazachais ir daugeliu kitų tautybių atstovų.

— Iš tikrųjų, Maskva — tautų draugystės tvirtovė, — su dideliu pasitenkinimu kalbėjo mūsų kolūkiečiai. Ir, dabar pasakodami apie šiuos susitikimus Maskvoje, jie visada priduria: "Kiekvienas tarybinis žmogus, kiekvienas iš mūsų turi stiprinti šią draugystę — nes joje tautų jėga".

Didžios draugystės, jungiančios mūsų šalies tautas, palankus poveikis ryškiai pasireiškė ir pažintyse, kurias įgijome parodoje. Kai mes apžiūrėjome gyvulininkystės paviljoną, prie mūsų kiaulių šėrėjos Taujanskaitės priėjo parodos dalyvė, Jaroslavlio srities "Komunizmo spindulio" kolūkio pirmininkė, garsioji kiaulių šėrėja Krugliakova, išauginusi po 26 paršelius iš kiekvienos motininės kiaušlės. Diena prieš tai ji apsilankė mūsų ansamblio koncerte ir pažino Taujanskaitę. Užsimezgė įdomus pasikalbėjimas, kurį atidžiai sekė visas kolektyvas. Krugliakova klausinėjo apie "Raudonosios vėliavos" kolūkio pasiekimus, o po to pasidalino savo patyrimu. Tai buvo detalus, pamokantis ir kartu net patraukiantis pasakojimas apie tai, kaip pasiaukojamas darbas, pagrįstas priešakinio tarybinio zootechnikos mokslo pasiekimų žinojimu, davė puikių gamybinių rezultatų.

Daug šiltų, draugiškų žodžių išgirdome Maskvoje. Prisimenu Kostromos srities tarybinio ūkio "Karavajovo" garsiosios brigadininkės, du kart Socialistinio Darbo

Didvyrio L. P. Ivanovo išstojimą Maskvos meno darbuotojų surengtame susitikime su garsiais žemės ūkio žmonėmis — parodos dalyviais. Savo kalboje ji privedė nuostabių skaičius. Tarybiniam ūkyje — 150 ordininkų ir medalininkų, 39 Socialistinio Darbo Didvyriai, iš kurių 6 žmonėms šis garbinimas vardas buvo du kartus suteiktas.

— O su saviveikla pas mus ne viskas tvarkoje, — baigdamą pareiškė L. P. Ivanova. — Mes dabar žiūrėjome Lietuvos kolūkiečių pasirodymą. Sunku pasakyti, kai tai mėgėjai. O tokį aukštą meistriškumą jie pasiekė dėka to, kad jiems teikė pagalbą Tarybų Lietuvos meno veikėjai. Štai ir mes prašome Maskvos meno darbuotojus aplankyti mūsų tarybinį ūkį ir padėti mums organizuoti saviveiklą.

Šiame vakare pasisakė Stanislavskio vardo teatro vyriausiasis režisierius, Stalininės premijos laureatas, nusipelnęs respublikos artistas Jansinas:

— Žemės ūkio paroda pasakoja lankytojams apie gausius derlius, apie puikius žemės ūkio darbo žmonių pasiekimus, — pasakė jis. — Bet dar vaizdžiau ji liudija apie tai, beje, kad mūsų šalyje labiausiai užaugo geri, talentingi žmonės. Štai mes matėme Lietuvos kolūkinio ansamblio pasirodymą. Su džiaugsmu galima pabrėžti, kad jo menas — tai tikras liaudies menas. Norisi palinkėti, kad lietuviai draugai tokių gerų rezultatų pasiektų ir gamybiniame veikloje.

Su tokiu pasiryžimu širdyje, su noru tinkamai įvykdyti maskviečių priesaką mes apleidome mūsų Tėvynės sostinę.

Koncertų Sezonas Filharmonijoje

Rugsėję pabaigoje Lietuvos TSR Valstybinėje filharmonijoje įvyko 1954-55 m.m. sezono atidarymas. Į pirmojo koncerto programą įėjo Ibseno — Grygo literatūrinė muzikinė kompozicija "Peras Giuntas". Jos atlikime dalyvavo nusipelnęs artistas, Stalininės premijos laureatas B. N. Aksionovas. Dirigavo Stalininės premijos laureatas Delincevas.

Naujajame sezone įvyks simfoniniai koncertai iš lietuvių tarybinų kompozitorių kūrinių, koncertai, skirti kompozitorių Liadovo ir Rubinsteino kūrybai, autoriniai koncertai.

Valstybinės filharmonijos choras ruošia dvi naujas programas.

Ypatingas dėmesys skiriamas respublikos kolūkių, ta-

rybinių ūkių ir MTS aptarnavimui koncertais. Į kaimą išvyks choras, kvartetas, solistai ir estradinės grupės. Pramonės įmonėse, mokslo įstaigose solistų ir simfoninio orkestro jėgomis bus organizuojami demokratiniai ūkių tautų dainų vakarai, koncertai — paskaitos, skirtos N. Ostrovskui, S. Nėriai, M. Lermontovui. Vaikams paruošti specialūs koncertai tema: "Mano mėgstamas kompozitorius ir rašytojas" ir kiti.

Filharmonijos scenoje šiam sezono pasirodys geriausiai respublikos meno saviveiklos kolektyvai.

Statyba Kolūkiuose

Joniškio rajono "Gegužės Pirmosios" kolūkio statybinių brigada perdavė eksploatacijon kaulidę, 300 tonų talpos grūdų sandėlį, 8 gyvenamuosius namus. Statoma kolūkinė elektrinė, paukštidė, 3 gyvenamieji namai.

Dideli statybos darbai išsivystė ir kitose rajono žemės ūkio artelėse. Čia statoma 19 karvidžių, 13 kiaušidžių, 3 paukštidės, 2 grūdų džiovyklos, kurios per parą įstengs praleisti 24 tonas grūdų, linų džiovykla, du sandėliai, dvi kalvės.

Domėjimasis Lietuvių Tarybinė Literatūra Užsienyje

Lietuvių tarybinų rašytojų ir poetų knygos yra žinomos pė Tarybų šalies ribų. Petro Cvirkos, Salomėjos Nėriesės Antano Venclovos ir kitų rašytojų kūriniai leidžiami liaudies demokratijos šalyse — Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Kinijos Liaudies Respublikoje.

Neseniai Lietuvos TSR Kultūros ministerija į šias šalis nusiuntė didelę partiją vaikų literatūros. Knygų tarpe — J. Janonio, P. Cvirkos, J. Biliūno, V. Mozūriūno, M. Sluckio, P. Plungės ir kitų kūriniai.

Gydymo Įstaigos Kaime

Ligi įvedant Lietuvoje tarybų valdžią, Vievio rajono teritorijoje nebuvo nei vienos gydymo įstaigos. Dabar rajone yra platus gydymo įstaigų tinklas — dvi ligoninės, du felčerių — akušerių punktai, poliklinika, medicinos punktai, vaistinės, sanitarinė — epidemiologinė stotis.

Neseniai Lenino vardo žemės ūkio artelės teritorijoje buvo įsteigta ligoninė. Bežionių apylinkėje pradėjo veikti felčerių — akušerių

punktas. Medicinos įstaigose dirba 12 gydytojų ir 18 viduriniojo medicinos personalo asmenų.

Būsimosios Kauno Jūros Rajone

Lietuvos Valstybinio žemės ūkio statybos projektavimo ir žemės ūkio melioracijos bei elektrifikacijos instituto darbuotojai atliko tyrinėjimo darbus būsimosios Kauno jūros rajone. Architektai paruošė projektus naujoms kolūkinėms gyvenvietėms, į kurias persikels gyventojai iš užtvindytų vietų. Jau parengti projektai Jono Biliūno vardo ir "Gintaro" kolūkiams. Tebeplanuojama naujų gyvenviečių statyba Malenkovo vardo, "Nemuno" ir kitoms žemės ūkio artelėms. Be gerai įrengtų gyvenamųjų namų ir visuomeninių pastatų, gyvenvietėse numatoma pastatyti mokyklas, klubus-skaityklas, gydymo įstaigas.

Valstybės biudžeto lėšomis bus atliktas apželdymas, sutvarkyti keliai, nutiestas vandentiekis.

Valstybės Parama Daugiavaikėms Motinoms

Moteris — motina Tarybų šalyje apgaubta visos liaudies meile. Rūpinimasis ja visad buvo vienas svarbiausių Tarybų valstybės uždavinių.

Ypatingai ryškiai šis rūpinimasis pasireiškia pašalpoje, kurias valstybė moka daugiavaikėms motinoms.

Per pastaruosius dešimt metų šių pašalpų suma vien Lietuvos respublikoje viršijo 500 milijonų rublių. Kolūkietei Aksenijai Jarusevičienei iš Daugų rajono Meliūnų kaimo vaikams auginti išmokėta 55 tūkstančiai rublių, Liucijai Ramašauskienei, gyvenančiai Joniškio rajone, — 53 tūkstančiai rublių, Juditai Matulevičienei iš Kazlų Rūdos — 48 tūkstančiai rublių ir t.t.

300 LAIVŲ BRITŲ UOSTUOSE STOVI

LONDON. — Kadangi sustreikavo dokų darbininkai, tai 300 laivų stovi įvairiose prieklaukose. Jie negali nei iškrauti, nei pakrauti.

Šeši tūkstančiai streikierių nubalsavo tęsti streiką, nežiūrind to, kad valdžia grumoją panaudoti kariuomenę.

Įvairiuose miestuose streikuoja 44,000 dokų darbininkų.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: **EMpire 6-4358**

BALYKAI PRADEDA AIŠKĖTI

Kodėl Toronto apylinkėse tiek daug žmonių žuvo per uraganą? Ir ar nebuvo galima to išvengti? Tokie tai klausimai šiandien iškyla į viršų visuomenės tarpe. Taipgi jau aiškiai žinomi atsakymai į tuos klausimus. Ta nelaimė kam gula ant sąžinės.

Pirmiausia, visuomenė pradeda kaltinti autoritetus, kurie atsakomingi už informavimą visuomenės apie orą, kad jie nedavė įspėjimo, kad dėl didelio lietaus gali pavirtinti upės ir sudaryti pavojų žemesnėms vietoms. Nebuvę tinkamo įspėjimo net tuomet, kai vanduo išvertė Woodbridge užtvanką. Westoną ir kitas vietas toliau į pietus vanduo pasiekęs už valandos po to, kai Woodbridge užtvanka buvo išversta. Buvo laiko žmonėms pabėgti. Matyti niebuvo užtekinai atkreipta atydos į galimus pavojus.

Kitu kaltinimu yra, kad atsakomingi autoritetai leido realesteitininkams pardavinėti žemes paupiuose, kur potvinių pavojus gali būti ne tik uragano metu, bet ir pavasarį. Žemės buvo apstatytos nežiūrint protestų. O žmonės, ieškodami namų, supirko tuos namus, apsigyveno juose. Tos vietas turėjo būti paverstos parkais.

Dabar, po nelaimės, daug kas kelia klausimą, kad Torontoi reikia civilinio apsigynimo organizacijos. Bet tai tik išnaudojimas situacijos. Jokia organizacija nepastos upių išsiliejimo. Vanduo būtų nusinešęs tuos namus, nežiūrint tokios organizacijos. Apsaugai nuo to reikėjo uždrausti statyti namus žemose vietose prie upių.

Ši Toronto ir apylinkės nelaimė turėtų visus išjudinti ir priversti iš kalno pasirūpinti, kad būtų atlikta viskas, kad ateityje tokia baisi nelaimė nepasikartotų. O tuo tarpu reikia visiems stengtis, kad nukentėjusieji būtų reabilituoti.

SPAUDOS PLATINTOJŲ VAIDMUO

Tur būt nėra nei vieno gero ir naudingo dalyko, prie kurio nereiktų žmogaus raginti. Tik prie blogų, žmogaus dorai ir sveikatai kenksmingų dalykų žmonės patys puola, jei niekas jų nesudraudžia. Stebėtina, bet knyga, laikraščiai, geri perstatymai, paskaitos ir pan., reikalingi pardavėjų, kurie aiškintų, kalbintų žmones, kad jie sudomėtų tuomi. Svaigalams žmogus išleis dešimkę labai lengvai, net atimdamas nuo labai reikalingų dalykų, bet spaudai jis galės duoti pusę to. Tokie sudaro didelę didžiumą žmonių.

Yra, kaip žinom, ir susipratusių žmonių, kurie patys įvertina spaudą, aplamai visokią kultūrą, ir stengiasi suinteresuoti tuomi kitus. Tokie žmonės faktinai yra kultūros pardavėjai, nors jie neieško tame uždarbio, kaip kad yra su visais kitais pardavėjais. Už uždarbį dirba tiksliai komercinės spaudos platintojai, kadangi ta spauda yra biznesis, pasipelnymo priemonė.

Visokiai spaudai, kokia ji nebūtų, reikia pardavėjų, platintojų. Juo labiau reikia tokiai spaudai, kuri stengiasi paskleisti kilnias idėjas, plėsti kultūrą, apšvieta, nes ji visų išnaudotojų būna apšaukta, pasmerkta, kad tik mažiau žmonių drįstų skaityti ją.

Lietuviai, ypač senesni, gali atsiminti tuos laikus, kada lietuviškas raštas Lietuvoje buvo varžomas. Šiandien visuose kapitalistiniuose kraštuose beveik taip yra varžomas laisvas raštas, pažangus raštas. Išnaudotojų klasės nenori, kad žmogus būtų savistovius, susipratęs. Tokį žmogų lengviau išnaudoti.

Lietuvių tarpe Kanadoje Liaudies Balsas yra žmogaus dvasinio ir materialinio išsilaisvinimo idėjos nešėjas. Tad jo kelias nėra taip lengvas. Jam tenka laikytis iš darbo žmonių paramos. Jo oponentai nesigėdija net biznesius atkalbinėti, bauginti "komunizmu" ir t.t.

Kas darbuojasi už Liaudies Balsą, platinimą, kas rū-

KAS NAUJO PASAULYJE

Aną dieną Maskvoje buvo graži demonstracija, kaip "broliai Kristuje" vykdo gyvenimą savo krikščionišką broliškumą.

Burmos ambasadorius Maung Ohn surengė diplomatinis pietus, į kuriuos sukvietė visų šalių diplomatinis atstovus. Bet kada Britanijos, Kanados, Amerikos ir kitų vakarinio bloko ambasadoriai patyrė, kad tame pačiame baliuje bus ir Kinijos ir Rytų Vokietijos ambasadoriai, jie net nesusedę už stalų apleido balių.

Girdi, buvimas tame pačiame baliuje su Kinijos ir Rytų Vokietijos ambasadoriais, reikštų jų pripažinimą.

Burmos ambasadorius turėjo mintyje, kad toks balius gali sumažinti tarptautinį įsitampimą, bet jo pastangos nepavyko.

Londono, Britanijoje, Dr. Edith Summerskill, Darbo Partijos pirmininkė, tokį vakarinių diplomatų pasielgimą pavadino gremėždišku ir negudriu. Šiais laikais toks pasielgimas, sako ji, yra visai netinkamas.

Kinijos sostinėje Pekinge buvo gražiai sutiktas Indijos premjeras Nehru.

Savo kalboje jis priminė, kad per 2,000 metų Kinija ir Indija neturėjo susikirtimų.

Jis ragino, kad abi didžiosios pasaulio tautos darbuotųsi už išlaikymą taikos Azijoje, nes jei Azija išlaikys taiką, tai taika bus ir visame pasaulyje.

Kelyje į Kiniją, jis buvo užsukęs į Hanojų, kur susitiko su Indokinijos lyderiu Ho Chi Mihnu.

Azijos tautos pradeda vaidinti svarbų vaidmenį pasaulio reikaluose.

Britanija, Jungtinės Valstijos ir Francija susitarusios su Vakarų Vokietija dėl davimo Vakarų Vokietijai suvereniteto. Bet vienas klausimas dar esąs neišspręstas. Tai Britanijos, Francijos ir Amerikos teisės palaikyti savo kariuomenę Vokietijoje naujos sutarties rėmuose.

Iki šiol šios šalys laiko savo jėgas Vokietijoje pagal Potsdamo sutartį, sudarytą 1945 metais, dalyvaujant ir Tarybų Sąjungai. Jei jos dabar laikytų savo kariuomenę Vokietijoje tik pagal susitarimą su Bonnos valdžia, tai jos išsivadėtų Pots-

pinasi jo išlaikymu, tas yra pasiryžėlis kultūros skleidėjas. Tas padeda savo tautiečiui veržtis į laisvę iš dvasinio ir materialio pavergimo. Tai vertingas ir garbingas darbas.

damo sutarties ir tokiu būdu nustotų teisių turėti savo jėgas Berlyne.

Adenaueras aiškina, kad jei tos šalys palaikys okupacines teises, tai Vokietija negalės būti suverenė valstybė.

Egiptas ir Britanija galų gale pasirašė sutartį dėl evakuavimo iš Suezio srities 80,000 britų kariuomenės. Kariuomenė, pagal šią sutartį, turės būti ištraukta bėgyje 18 mėnesių.

Britai išgauna teises palaikyti keletą šimtų technikų, kurie prižiūrės tam tikras sritis, ypač amunicijos sandėlius ir kitus įrengimus.

Egipte dėl to didelis patriotinis pakilimas. Egiptas galų gale atsikrato svetimos kariuomenės.

Šveicarai baisiai supykę ant Jungtinių Valstijų už tai, kad šios pradeda varžyti šveicariškų laikrodžių importą.

Jungtinės Valstijos elgiasi su Šveicarija kaip su komerciniu priešu, sako Maurice Vaucher, Swiss Federation of Watchmakers prezidentas.

Britanija taip pat tarė vieną kitą žodį amerikiečiams prekybos klausimu.

Girdi, britai stovi už prekybos laisvę. Jei amerikiečiai nenori laisvos prekybos su Britanija, tai Britanija priversta ieškoti laisvos prekybos kitur. Girdi, amerikiečiai kalbą už laisvą prekybą, bet jos nepraktikuoja.

O Harold Wilson, buvęs Prekybos Tarybos prezidentas prie darbiečių valdžios, apkaltino amerikiečius grumojimu britų biznieriams Hong Konge už tam tikrą prekybą, matomai su Kinija.

Indija ir Francija pasirašė sutartį, pagal kurią Francija perleisdžia Indijai visas savo kolonijas Indijoje. Tokiu būdu su lapkričio 1 diena užsibaigs francūzų 280 metų viešpatavimas keturiose srityse Indijoje.

Sutartis buvo pasirašyta po to, kai francūzų valdomų sričių žmonių atstovai specialioje konferencijoje pasisakė už susijungimą su Indija.

Francūzų kolonijose gyvena 320,000 žmonių.

Irano parlamentas 113 balsų prieš 5 užgrybė Irano su-

tartį su grupe tarptautinių aliejaus kompanijų dėl eksplotacijos Irano aliejaus šaltinių.

Su lapkričio 1 diena Irano aliejus vėl plauks užsienin svetimų šalių aliejaus kompanijų kontrolėj.

Tuo tarpu Irano šacho vyriausybė suiminėja antimonarchistus, apkaltina juos "šnipais", ir baudžia, kai kuriuos net mirtimi.

Jungtinėse Tautose daug kalbama apie Kanados atstovo Martino planą dėl sumažinimo apsiginklavimo.

Sakoma, kad kanadiečio planas turi gerą progą būti pagrindu didelei pažangai derybose dėl sumažinimo apsiginklavimo.

Britanijos karalienės motina atvyksta į Jungtines Valstijas, iš kur užsuks ir Kanadon.

Sakoma, kad vilkikų streikas Southamptono buvo atidėtas, kad ji galėtų išplaukti. 45,000 iš 76,000 longšormenų streiko lauke.

Vis daugiau ir daugiau balsų pasigirsta, kaltinant, kad streikas "komunistų įkvėptas". Tai prisirengimas daužyti streikus armijos pagalba.

Tikėsit, Ar Ne?

TSRS Daugiau Gydytojų Negu Jungtinėse Valstijose

Amerikos Medikalė Asociacija gegužės mėnesį raportavo, kad 1953 metais Jungtinėse Valstijose buvo 210,000 gydytojų.

Britų šaltiniai pranešė, kad Tarybų Sąjungoje 1952 metais buvo 307,000 gydytojų.

Rugsėjo mėnesį šiais metais Amerikos Med. Asociacija raportavo, kad 1953-54 mokslo metais baigė gydytojų mokslą 6,861 asmuo.

Britų autoritetai sako, kad Tarybų Sąjungoje per metus baigia gydytojo mokslą mažiau 40,000.

News & Facts apskaičiuoja, kad šiuo tarpu Tarybų Sąjungoje yra 140,000 gydytojų daugiau, negu Jungtinėse Valstijose. Su tuo sutinka amerikietis Dr. N. DeWit.

Imant domėn, kad Tarybų Sąjungoje yra daugiau žmonių, negu Jungtinėse Valstijose, vistiek išeina daugiau gydytojų ant kiekvieno 1,000 žmonių Tarybų Sąjungoje, negu Jungtinėse Valstijose.

Paryžiū karų valis dėl suteiktai kietijai nappginklav Dulles, vis tik pa reikalauti pusę mili siuntė p telegrama santi "s delivered"

Prez. E bai apsid naus repu kiminėj k

Dėl to džiaugsm riu tarpe.

Jie džia ti buvusi apsiginkl

Bendra neriai vis jiems pas

kią situat kui iškyla

ir karai. Tai ju kimas.

Bet tol mo, kaip atsieke.

Tai tik to, ką jie EDC.

Tiesa, mija (b ginklus), simų lik

Adenauer francūzai sui nuos

Jis džiau nai.

Toront žmogūd, diena na

Didlapi bo. Džiaū

ka rašyti Tačiau skaudžia krikščion

"Nepri (spalio 2 lapio 28

"Vilkiu "Šį šeš

šemonte g sueiga."

"Šį šeš gi įvyks Longueu

"Verdu gyvenant eiga įvyk

Skaita tikiu.

— Kas galvoju. lizdu pav

Pasiroc skautų s Betgi t

Pastabos

Paryžiuje įvyko kita Vakarų valstybių konferencija dėl suteikimo Adenauero Vokietijai nepriklausomybės ir apginklavimo.

Dulles, džiaugdamsis, kad vis tik pasisėkė šiaip taip išreikalauti Vakarų Vokietijai pusę milijono armijos, pasiuntė prez. Eisenhoweriui telegramą, kad sutartis esanti "signed, sealed and delivered".

Prez. Eisenhoweris tuo labai apsidžiaugė. Tas patarčiau republikonams jų rinkiminėj kampanijoj.

Dėl to be galo didelis džiaugsmas visų reakcionierių tarpe.

Jie džiaugiasi susitarę leisti buvusiems naciams vėl apsiginkluoti.

Bendrai kalbant, reakcionieriai visada džiaugiasi, kai jiems pasiseka sudaryti tokią situaciją, iš kurios pasakui iškyla eibės susikirtimų ir karai.

Tai jų siekis. Tai jų troškimas.

Bet tokio didelio laimėjimo, kaip jie nuduoda, nėra atsieki.

Tai tik nedidelis nuosimtis to, ką jie norėjo atsiekti su EDC.

Tiesa, Vokietija turės armiją (bus reikalas gaminti ginklus), bet dar eilė klausimų liko neišspręsta, eilė Adenauero duotų pažadų francūzams, neleidžia Dullesui nuoširdžiai džiaugstis. Jis džiaugiasi pusiau dirbtinai.

Torontą apniko audra žmogžudysčių. Beveik kas diena nauja žmogžudystė.

Didlapiams labai daug darbo. Džiaugsmo, kad yra apie ką rašyti.

Tačiau visa tai rodo, kaip skaudžiai serga ši mūsų krikščioniškoji civilizacija.

"Nepriklausoma Lietuva" (spalio 20 d.) ant pirmo puslapio rašo:

"Vilkiukų Dėmesiu! Šį šeštadienį... įvyks Romsonte gyvenančių vilkiukų sueiga."

"Šį šeštadienį sueiga taipgi įvyks Jagues Cartier ir Longueuil vilkiukams..."

"Verdune ir Ville LeSalle gyvenantiems vilkiukams sueiga įvyks..." ir t.t.

Skaitau ir savo akimis netikiu.

— Kas gi čia dabar! — galvoju. — Montrealas vilkiukų lizdu pavirto?!

Pasirodo, kad tai vaikų skautų sueigos.

Betgi terminas jiems duo-

Oscar Broneer, Chicago universiteto archeologijos profesorius, sėdi 2,300 metų senumo maudyklėj, kuri buvo

atkasta prie Paseidono šventyklos Corinthe, Graikijoj. Maudyklė iškalta uolų ir išcementuota.

Ką Kiti Rašo

"Keleivis" Stato Klausimą

Kaminskas-Kairys, nelemtai išgarsėjęs savo istoriškų pranešimų lietuvių socialdemokratų konferencijoj, kartoja tas pačias mintis žurnalėly "Darbas", kurį jis redaguoja.

J. Kaminskas-Kairys, užsitūpęs ant atominės-vandens bombos, krankščia, kad karas neišvengiamas, nes komunizmas nesukalbamas ir apie koegzistenciją negalima nei kalbėti. Kaminskas-Kairys svaioja apie tą momentą, "kuomet visoms taikingsoms kalboms turės ateiti galas" ir prasidės katastrofa.

"Keleivis", pilnai sutikdamas su Kaminsko-Kairio padūkimu, vistiek mano, kad socialdemokratų vadeiva praleido "vieną dalyką". Kokį?

"Keleivio" redaktorius prisimena skaitęs bostoniškiam laikrašty "Monitor" vieno korespondento pranešimą iš Washingtono, kuriame štai kas pasakyta:

"Artinasi mėnuo ir diena, o ne metai, kada Sovietų Sąjungos oro ir atominių ginklų pajėga susilygins su Amerikos".

Paskaitęs tą pranešimą, "Keleivio" redaktorius stabtelėjo ir pradėjo galvoti. Štai, kaip jis galvoja:

"Nauji lygūs ginklai abiejų pasaulio milžinų rankose, kelia eibę visai naujų klausimų, kuriuos "Darbo" aiškintis mažai tepaliečia. A-

tas gražus!

Tėvai ne vaikus, bet vilkiukus auginą.

Nebe šis nei tas... Nejaugi tie žmonės save žvėrimis laiko?

Z. J.

merikos viršenybės laikas arba jau visiškai eina prie galo, arba jau yra pasibaigęs, o todėl padėtis staiga darosi visai kitokia, negu ji buvo visus pokarinius metus iki šiai dienai."

Jei abi pusės turi lygius ginklus ir jei abi pusės žino, kad jų pavartojimas atneš visuotiną katastrofą, tai koks kitas gali būti klausimas, kaip tik klausimas apie skirtingų sistemų sugyvenimą?

Pasaulio likimu negalima žaisti. Tik maniakai gali žaisti pasaulio likimu. — Vilnis.

Profesoriaus Lattimore Byla

Profesorius Owen Lattimore yra liberalas. Jis pažangus vyras ir, Roosevelto prezidentavimo metu, buvo uolus Naujosios Dalybos rėmėjas.

Karo metu profesorius Lattimore buvo patarėjas valstybės departamentui Tolimųjų Rytų reikaluose. Jam, kaip ir kiekvienam padoriam žmogui, rūpėjo, kad karas būtų laimėtas, kad fašistinė ašis būtų sulaužyta. Tuo jis sielojosi. Tam jis dirbo.

Prieš keletą metų prof. Lattimore buvo pradėtas makartistų persekioti. Girdi, jis padėjęs komunistams; jis padėjęs Čiang Kai-šeko priešams, todėl Kinijoje įvyko revoliucija ir Čiang Kai-šeko klika iš ten buvo išvyta.

Justicijos departamentas sudarė prieš prof. Lattimore bylą. Už ką? Už tai, kad jis, savo atsakymuose į kongresinio komiteto klausimus, "sumelavo". Ką jis sumelavo? Jis sakė, kad jis niekad nerėmęs komunistų, gi justicijos departamentas žino,

jog tai netiesa, — profesorius rėmęs komunistus.

Byla buvo sudaryta iš eilės punktų. Kai kurie tų punktų, ypatingai apie "komunizmo rėmimą", buvo taip kvailai suredaguoti, kad federalinis teisėjas Washingtone, Luther W. Youngdahl, juos atmetė, kaip miglotus, kaip neturinčius jokios apčiuopiamos sąvokos.

Kai tuos punktus teisėjas Youngdahl išmetė, tai kiti visi pasiliko be jokio svorio. Tuomet justicijos departamentas, vadovaujamas Brownell, atmetuosius punktus iš naujo "suredagavo" ir vėl užgulė ant profesoriaus Lattimore, ir vėl pradėjo jį inkvizuoti.

Kaltinimai, sudaryti prieš prof. Lattimore, yra tokios apimties, kad juos galima būtų pritaikyti milijonams amerikiečių ir visus galima būtų (einant šių dienų justicijos departamento nusistatymu) rasti kaltais ir įkalinti.

"Ar tu kada nors rėmėi komunistus?" paklaus justicijos departamentas bile piliečio, ir pastarasis, jei jis nenorės būti "melagiu", norės ar nenorės, turės atsakyti: taip, rėmiau.

Juk Tarybų Sąjungos priešakyje stovi komunistai. Karo metu, kai japoniškai plėšikai užpuolė Perlą Uostą, kai Amerika buvo įtraukta į karą, kai jai grūmojo didžiulis pavojus, ji buvo glaudi Tarybų Sąjungos talčininkė.

Amerikiečiai, — milijonai jų, — atsimename, visai gelbėjo, visai rėmė Tarybų Sąjungą ir kartu džiaugėsi, kad jos armijos taip šauniai muša mūsų bendrą priešą.

Panašia prasme, aišku, "komunistus rėmė" ir profesorius Lattimore. Panašia prasme "komunistus rėmė", kaip sakėme, milijonai amerikiečių, Naujosios Dalybos šalininkų.

O jei, kai jus užklaustų, "ar tu kada nors rėmėi komunistus?" jūs atsakytumėte, kad niekad nerėmiau, tai jums tuojau justicijos departamentas galėtų pasakyti: meluojate ir už melavimą būsite teistas ir įkalintas!

Matote, kokią politiką naudoja ponas Brownell. Apie tai, kad Lattimore kada nors priklausęs komunistų partijai, Brownell nieko nesako, nes jis ir jo visas departamentas yra įsitikinę, kad profesorius komunistu nebuvo. Pasilieka klausimas tik tokis: "ar tu kada nors rėmėi komunistus?" Prof. Lattimore teismas įvyks Washingtone. Teisėju turėjo būti teisėjas Loungdahl.

Bet štai: justicijos departamentas įsako teisėju i Youngdahl: jūs diskvalifikuokite save, atsisakykite Lattimore teisti, nes jūs esa-

ŠYPSENOŠ

Veidas Neaiškus

"Kristupai, tu daugiau nebeperk," tarė žmona savo vyrui baliuje po kelių roundų viskės.

"Kodėl aš nebegaliu gerti?" nustebęs klausia vyras.

"Už tai, kad tavo veidas labai pasikeitė, atrodo lyg padūmavęs."

Pradėjo Įtarti

"Jau namie?" nustebusį greitai grįžimu paklausė grakšti kaimynka. "Tur būt daug kainuoja užsieny vandrovoti?"

"Ne dėl brangumo aš grįžau taip greitai. Mano vyras atsiuntė man daugiau pinigų, negu man reikėjo, tad aš pradėjau galvoti, kodėl jis taip daro."

Jei Nemeluoją

Permetęs savo akimis būsimą ženą, senis užklauso: "Na, o kokios jūsų perspektyvos dėl ateities?"

"Labai geros. Žinoma, jei tamstos duktė man pasakoją tiesą."

To Tai Jau Perdaug

Viešbutininkų tarpe labai populiarus sekantis anekdotas. Mark Twain ušėjęs į vieną viešbutį San Francisco mieste. Laike registracijos pastebėjęs uodą sukalojantis virš skygos.

"Na, to tai perdaug," tarė jis sekretoriui. "Daug kartų mane uodai sukandžiojo viešbutyje, bet pirmu kartu matau uodą žiūrint į registracijos knygą, kad sužinojus, kuriame kambaryje aš būsiu".

te parodę savo prijautimą jam!

Vadinasi, jau nebeįsitikima net teisėju, kuriam niekas niekad nėra primetęs jokių sukybių ir neteisingsimų. Jau justicijos departamentas pasiryžo net ir teisėjus byloms skirti.

Visa tai rodo, kaip toli republikonų valdžia siekia, kaip ji nepaiso nei amerikinių tradicijų, nei šalies konstitucijos! — Laisvė.

Serga K. Lopatta

BALTIMORE, Md. — LB skaitytojas Kazys Lopatta, 1305 Invernes Ave., po išbuvimo dviejų savaičių ligoninėje, kur pergyveno sunkią operaciją, dabar grįžęs į savo namus po gydytojo priežiūra pamažu sveiksta.

Linkiu draugui K. Lopattai greitai ir pilnai pasveikti.

P. Paserskis

Dr. Motiejaus Palevičiaus Gyvenimo Bruožai

Jo Mirtis Skaudus Smūgis Visiems Pažangiems Lietuviams

Detroitė mirė Dr. Motiejaus Palevičius.

Žinia apie staigią mirtį to mylimo žmogaus sukrėtė ne tik jo gyvenimo draugę Ursulę Palevičienę, dukteris, žentą, brolių ir sesutę ir kitus gimines. Dr. M. Palevičiaus mirtis yra skaudžiausias nuostolis visai pažangiajai Amerikos lietuvių visuomenei.

Kada, keli mėnesiai atgal, mačiau su daktaru, jis taip gerai atrodė ir buvo kupinas energijos, sakyčiau jaunosios energijos.

M. Palevičius buvo patyręs, rūpestingas gydytojas. Bet mums jis labiausia buvo brangus, kaip visuomenininkas.

1951 metais detroitiečiai minėjo 25 metų sukaktį jo medikalės karjeros. Tuomet aš parašiau "Vilnia" ilgą straipsnį "Kaip Angliakasis Tapo Daktaru" — Motiejaus Palevičiaus istoriją. O šiandien tas straipsnis jau nekrologas, lydimas velionį lapus.

Iš Varėnos į Dėdės Samo Šalį

1907 metuose Motiejus Palevičius dirbo anglies kasykloje Clifford, Ill.

Koks tuomet buvo angliakasių gyvenimas?

Prisiminęs savo jaunas dienas, M. Palevičius man atsakė: Dirbome sunkiai, visi buvom jauni. Kai ateidavo šeštadienis, prasidėdavo muštynės, o pirmadieniais tampymasis teisme. Mušdavomės, kad būtų smagiau. Clifford'e tuomet gyveno 7 lietuvių šeimynos, o pavieniū būtu buvo 47. Burdingieriu, vadinas, netruko. Su apšvieta buvo sunku. Gaspadinės degino knygas. Kartą palikau ant stalo keturias knygas. Jų tarpe buvo Geografija. Vakare jau knygų nebuvo. Jos supleskėjo ugnyje.

Tai tokia buvo pradžia jauno angliakasio gyvenimo, kada jis iš Varėnos atvyko į šią šalį.

Amerikon atvyko 1906 m. — aštuoniolikos metų vyriokas.

Varėnos sritis smėlio kraštas. Iš žemės sunku ten buvo pramist. Pušynų ten buvo gražių, o pušynuose grybų, Varėnoje, caro laikais, buvo daug kariuomenės. Jau nasis Motiejus stvėrėsi verslo. Jis tapo pirkliu, pardavinėdamas kariams tai duonos bandelių, tai ko kito. Gera buvo nebent tas, kad Motie-

jus suspėjo pabaigt narodną mokyklą. Kaimynai patarė važiuot Amerikon. Amerikoj gyveno du dėdės Jakelevičiai.

Pirmoji stotis, atvykus į Ameriką, buvo Elizabeth, N. J., kur jaunas Dzūkijos sūnus dirbo faundrėje. Iš Elizabetho išvyko į Illinois.

Dirba ir Mokinasi

1907 metais Amerikoj prasidėjo didžioji bedarbė. Krizis supurtė visą šalį. Jauniklis dzūkas išvažiuoja dirbti į anglies kasyklas. Kasyklose, o protarpiais faundrėse ar kitur, dirba nuo 1907 iki 1916 metų.

1908 metais įstoja į Lietuvių Socialistų Sąjungą.

Mano interviu su daktaru įvyko Detroitė, gražiame Palevičių name, pabaigoj liepos mėnesio. Prisiminęs anuos tolimus laikus, daktaras atskleidė kelis puslapius savo anuometinio įdomaus gyvenimo:

"Visuomet norėjau mokyti. Šerno knygos buvo pradžia apsišvietimo. Šernas, tuomet redagavęs "Lietuvą", buvo gabus mokslo populiatorius. Su socialistiniu sąjūdžiu mane supažindino Aleksandras Milvičias. Mano pirmas susitikimas su juo įvyko East St. Louise, prie bažnyčios. Išėjęs iš bažnyčios atsigausti tyru oru, stoviu atsirėmęs tvorą. Priena prie manęs nepažįstamas žmogus ir pradėda kalbinti. Po pokalbio jis man iškia "Kovą" ir "Zariją" (tuometėjusią Vilniuje). Vėliau su juo geriau susipažinau. Įstojau į LSS 44 kuopą St. Louis, Missouri.

"Greit pradėjau rašinėti korespondencijas į "Darbininkų Viltį" (ėjo Shenandoah, Pa.), į "Kovą", vėliau į "Dilgėles", kurias Pittsburghe leido J. Baltrušaitis. 1914 metais pradėjo eiti "Naujienos". Tuomet "Naujienos" turėjo darbininkuose pasitikėjimo. Nepamiršau pasimokinti ir vakarinėse mokyklose."

1915 metais subrendo mintis tapti gydytoju. Padirbęs 1915 m. Collinsville kasyklose — ir gerai ten uždirbęs — M. Palevičius sakosi jau turėjo sutaupęs apie \$5,000 medikalinio mokslo pradžia. Kiek vėliau reikėjo paramos, tai gavo jos iš brolio Miko, dėdės Jakelevičiaus ir sesers Rozalijos.

Įstoja į Hoffmano Preparatory School, vėliau į Hannemano Medikalę Kolegiją. Medikalį mokslą baigia Dalhousie Universitete, Nova Scotia, Kanadoje.

Tai buvo 1926 metais.

Cia matote bažnytėlę ir klerfordo. Tai uragano Hazel boniją vandenyje Holland Marsh slėnyje, netoli Brad-

semta. 7,000 akrų buvo apdarbas.

Draugystės Mėnuo

Kanados - Tarybų Sąjungos Draugystės Draugija skelbia draugystės mėnesį šį lapkritį. Ji siūlo tą mėnesį išvystyti aktyvumą, kurs pagilintų šių dviejų šiaurės polio kaimynų sugyvenimą kaimyniškoj atmosferoj.

Svarbiausiu klausimu minėta draugija stato plėtimą prekybos tarp šių dviejų šalių. Ji nurodo, kad Tarybų Sąjunga yra didelė, 200,000,000 žmonių šalis, tad yra labai plati rinka Kanados gaminiams. Jūs galite įsivaizduoti, kokia rinka gali tenai būti. Jei mes, pavyzdžiui, parduotume Tarybų Sąjungai visus savo šaldytuvus, tai ir tai tenai tikrai maža dalis žmonių būtų apsirūpinti šaldytuvais. Aplamai imant, visi Kanados industrijos ir ūkio gaminių pervašiai yra mažmožis ir būtų labai lengvai parduoti, jei Kanada ieškotų rinkų tenai.

Ši draugija siūlo vyriausybei pasiūsti į Tarybų Sąjungą prekybinę misiją, kad arčiau susipažintų su galimybėmis išplėsti prekybą. Ji ragina, kad ir įvairios kitos organizacijos prisidėtų su savo balsu.

Draugija išleis 16 puslapių

Su Ursule Vieraičiūte Dr. Palevičius apsidė 1924 metais Chicagoje. Nuo 1928 metų Palevičiai persikėlė gyventi Detroitan. Gražus ir pavyzdingas buvo jų gyvenimas, auginant Birutę ir Ophiliją. Birutei ištekejus už Frank Price, Palevičiai susilaukė anūku.

Daktaras Palevičius labai juos mylėjo.

Gedulas apgaubė Palevičių namus.

L. Prūseika

brošiūrą, kurioje bus faktais įrodoma, kokias galimybes turi šių dviejų šalių prekyba, jei bus atitinkamai į tai žiūrima. Kas norės, galės nusipirkti ją už 10 centų.

Ji taipgi ragina tą mėnesį surengti bankietus, filmų rodymus. Labai įdomi filmas iš Kanados delegacijos vizito. Filmoje parodoma, kur kanadiečių delegacija lankėsi, ką ji matė, kaip ji buvo sutikta vietinių žmonių. Rodymas trunka 50 minučių. Ją galima gauti draugijos centre.

Draugija savo aplinkraštyje pataria visiems neužmiršti pasiūsti Naujų Metų sveikinimus tarybiniam artistams, kurie lankėsi Kanadoje. Atvirutes galima siūsti per Kanados - Tarybų Sąjungos Draugystės Draugiją pridėdant 10 centų prie atvirutės dėl persiuntimo. Atvirutės bus priimamos iki gruodžio 15. Atvirutės turėtų būti parinktos taip, kad jos pavaizduotų kokį nors gražų Kanados vaizdą, kurį nors miestą ar panašiai. Tai būtų tikrai patriotiškas darbas, Kanados populiariizavimas.

Jei pamiršote, tai štai tų artistų vardai ir pavardės: Alexander Solodovnikov, Leonid Kogan, Profesorius Pavel Serebryakov, Elizaveta Chavdar, Arturs Frindbergs, Sophia Golovkina, Leonid Zhdanov, Galina Maximova ir Andrei Mytnik.

Draugija siūnia vyriausybei sekančią rezoliuciją:

"The National Council of the Canadian-Soviet Friendship Society urgently requests your government to take the initiative in arranging a Canadian trade mission to the USSR with the

Uraganas

Daugelis kanadiečių, niekad nebuvousių uragane, tur būt neturi supratimo, kas jis per sutvėrimas. Ir mums, to rontiečiams, buvo sunku įsivaizduoti, kas jis toks yra. Už tai labai skaudžiai nukentėjome. Žinoma, ne visi. Tad bus ne pro šalį šį tą pasakyti apie jį, kad kiti galėtų išvengti tokios nelaimės, kokia ištiko daugelį Toronto ir apylinkės gyventojų.

Uragano dieną Torontė labai lijo. Vandens buvo per teklius visur. Kadangi dabar ant gatvių daug nukritusių lapų, tai jie labai greitai užprūdijo įtakus į požemines rynas. To pasekoje ant visų kampų ir žemesnėse vietose buvo ežerai vandens. Taip visą dieną buvo. Bet be paplūdsių selerių žemesnėse vietose nieko ypatingo nebuvo.

Vakare, tūstant, pradėjo siausti baisiai smarkus vėjas. Ir lijo ir vėjas pūtė. Paskiau vėjas tik pūtė, o lietus aptilo. Išrodė, kad viskas bus gerai. Už tai žmonės apsiraminio ir nuėjo gulti. Bet čia ir buvo visa žmonių nelaimė. Pasirodė, kad niekas nenumatė ateinančios katastrofos, neįspėjo žmonių. Už tai žmonės buvo užklupti netikėtai.

Kadangi per dieną priverstė labai daug lietaus, o ypač vakare, tai tas lietus nespėjo susigerti į žemes. Labai daug vandens rinkosi į upokšnius, o jais bėgo didesnius upelius, kurie tekėjo į dar didesnius. Ir štai, apie vidurnaktį, už Toronto ribų Don, Humber, Etobicoke, Credit ir kitos upelės baisiai iškilo. Tiltai nekurį laiką už-

aim of securing for Canadian business and agriculture a share of the very large and rapidly growing foreign trade of the USSR.

"The experience of Finland, Denmark, Belgium, and others proves that even small countries can secure very large orders from the USSR, and indicates a potential market large enough to have a substantial positive effect on the Canadian economy.

"This is especially important in view of Canada's gravely declining foreign trade, growing unemployment, and farm crisis. We do not suggest any specific type of mission, since your government is the sole competent and responsible authority for such decision. We plan to seek opinions on this matter from the widest sections of the Canadian public, and respectfully request a statement on the attitude of your government towards a Canadian trade mission to the USSR."

laikė vė...
kėsi vis...
O kada...
tai vand...
žemyn...
liejo vis...
žmonės...
se.

Prie...
ber upe...
vadinan...
šiandien...
vanduo...
žmonės...
gelyje...
maštabu

Taip...
Marsh...
ronto ir...
tas van...
tu. Visi...
vo užkl...
asmenų...
stoliai...
todėl...
pastata...
žmonės...
mi ant...
namas...
kiojanč...
asmenų

Šio u...
ta, kad...
giausia...
per did...
nės vie...
didžiaus...
Jei žmo...
būtų la...
vusių b...

Daba...
000,000...
kentėju...
jonės, n...
ko reik...
kalbant...
tiltus ir...
daugiau

Prog...
kelia ol...
siems b...
stoliai.

ralė vy...
procent...
25 pro...
būtų pa...
išikurti...
jie nen...
gose vi...
na įver...
pasižyr...
duodam...
riems t...
ga, ypa...
nuo pra

Gatvė kinge.

Kaip Eina Vajus

Reikia Pasmarkinti Vajaus Veiklą

laikė vandenį, tad už jų tvenkėsi vis daugiau ir daugiau. O kada tiltai pradėjo griūti, tai vanduo kaip kalnas ritosi žemyn. Pakraščiuose jis užliejo visas žemesnes vietas. Žmonės buvo užklupti lovo-

Prie Westono, palei Humber upę, buvo graži gatvė vadinama Raymore. Bet šiandien jos nėra. 14 namų vanduo nusinešė. Žuvo 36 žmonės. Tas pats buvo daugelyje vietų, bet mažesniu mastabu.

Taip vadinamas Holland Marsh slėnis, esąs tarp Toronto ir Barrie, buvo užlietas vandeniui 7,000 akrų plotu. Visi 3,000 gyventojų buvo užklupti namie. Septynių asmenų nesuranda. Čia nuostoliai gyvybėmis mažesni todėl, kad čia namai ir kiči pastatai nebuvo sugriauti, žmonės galėjo gelbėtis lipdami ant stogų. Tiesa, vienas namas buvo pavirtęs plaukiojančiu laivu, bet visi 15 asmenų ryte buvo nuimti.

Šio uragano pamoka yra ta, kad žmonėms reikia daugiausia bijoti potvinių dėl per didelio lietaus. Žemesnės vietos palei upelius yra didžiausio pavojaus vietos. Jei žmonės būtų tą suprastę, būtų laiku pasišalinę ir žuvusių būtų buvę labai mažai.

Dabar yra keliamas \$10,000,000 fondas šelpimui nukentėjusių. Ta suma, be abejonės, nesudaro nei pusės to, ko reikalinga. Žmonės, nekalbant jau apie sugadintus tiltus ir kelius, neteko daug daugiau.

Progresyvė Darbo Partija kelia obalsį, kad nukentėjusiems būtų padengti visi nuostoliai. Pavyzdžiui, kad federalė vyriausybė padengtų 75 procentus, o provincialė — 25 procentus. Taipgi, kad būtų padėta nukentėjusiems įsikurti naujose vietose, jei jie nenori pasilikti pavojingose vietose. Ji taipgi ragina įvertinti žmones, kurie pasižymėjo nelaimės metu duodami pagalbą tiems, kuriems buvo ji labai reikalinga, ypač gelbėdami žmones nuo pražūties.

Torontietis

Laikė praėjusios savaitės gauti vajaus veiklos rezultatai prastoki. Tas įpareigoja visus Liaudies Balso draugus ir drauges, ypatingai kanadiečius, paspartinti vajaus veiklą.

Iš Suvienytų Valstijų LB draugai gražiai atsiliepią. Jie laikė praėjusios savaitės prisiuntę naują prenumeratą, virš \$50.00 aukų ir gražų pluoštą atnaujintą prenumeratą. Kanadoje, kaip pastaruoju laiku gauti vajaus veiklos rezultatai rodo, tai rūpestingai darbuojasi torontiečiai vajininkai. Jie gražią pažangą padarė prenumeratų atnaujinime, darbuojasi LB parengimų suruošime, renka aukas ir ieško naujų skaitytojų. Draugas J. Lesėvičius iš Montrealo praneša, kad vajaus darbą pradėję ir šią savaitę žadėjo atsiųsti stambesnių vajaus veiklos rezultatus.

Trečio ir ketvirtą rajono ribose veikiantieji LB draugai laikė praėjusios savaitės neatsiliepė. Tas netarnauja vajaus eigai. Taipgi negavome atsiliėpimų bei pranešimų apie vajaus veiklą Hamiltone, Windsore, Sudbury, Timminse, Port Arthure ir eilė kitų vietovių.

Su spalio 25 d. vajaus sąskaiton iš rajonų gauta sekančiai:

- Iš pirmo rajono \$51.00 aukų.
- Iš antro rajono 1 nauja prenumerata ir \$32.00 aukų.
- Iš trečio rajono \$2.00 aukų.
- Iš ketvirtą rajono \$125.95 aukų.
- Iš JAV ir Anglijos 2 naujos prenumeratos ir \$201.80 aukų.

Bendrai laikė šio vajaus gauta 3 naujos prenumeratos ir \$412.75 aukų.

Vajininkų lenktynėse Toronto vajininkai pralenkė montrealiečius, bet dar vieni ir kiti tolakai atsilikę nuo Vancouverio ir Detroito vajininkų. Laikė praėjusios savaitės keli nauji vajininkai

atsiliepė prisiųsdami gražių vajaus veiklos rezultatų. Iš Chicagos - Cicero, Ill., O. Dočkienė prisiuntė pirmą aukomis užpildytą blanką ir kelias atnaujintas prenumeratas. S. B. Karosienė, San Leandro, Cal.; J. K. Alvinai, San Francisco, Cal.; ir O. Giraitienė, Hartford, Conn., prisiuntė nuo tų apylinkių organizacijų aukų.

P. Paserskis, Baltimore, Md., prisiuntė naują prenumeratą ir tuomi įtraukė Baltimore LB draugus į lenktyniuojančių vajininkų eilę.

Su spalio 25 d. vajininkai pagal punktus išsirikiaję sekančiai:

- Vancouver vajininkai 1,245
- Detroito vajininkai 1,095
- Toronto vajininkai 750
- Montrealo vajininkai 510
- Rochester vajininkai 300

K. Kilikevičius

- Chicagos vajininkai 270
- Edmonton vaj. 170
- San Francisco vaj. 150
- Clevelando vaj. 100
- San Leandro vaj. 100
- Los Angeles vaj. 50
- Hartford vaj. 50
- Auburn vaj. 40
- Škotijos - Anglijos vaj. 40
- Baltimore vaj. 40
- Brooklyno vaj. 33
- Red Lake vaj. 20
- Hamilton vaj. 20

Vajaus laikotarpis greitai bėga. Darykime viską, kad neatsilikus su vajaus veikla. Prasidedant žiemos šalčiams iškyla visa eilė įvairių reikalų, kurie sunkina vajaus veiklą, tad neatidėliokime pasidarbavimą ant vėliau. Vajui uždaviniai dideli ir sunkūs įvykdyti. Burkime kuo daugiau draugų ir draugių į kilnų ir visuomeniniai labai svarbų vajaus darbą. Gautas aukas ar prenumeratas prašome tuojau prisiųsti kaip tik jas gaunate. Tas labai svarbu ir būtina dėl vajaus eigos pagerinimo.

Laiškas iš Šteitų

Jūs, kaimynėliai mieli, be abejonės dar atmenate, kaip po Pirmojo karo Šteitus buvo nuo koto nugyvenę republikonai, su prezidentu Hooveriu priešaky? Nors tuose laikuose jau buvome dasikars virš dešimties milijonų bedarbių, bet turint tokį "razumną" prezidentą, šteitiečių velnias negrėbė!

Prezidentas Hooveris, nors irgi buvo iš to paties republikonų kelmo išdygęs, bet bedarbius, visgi, drovėjosi pavadinti "staugiančiais šunimis". Jis vienus bedarbius padarė obuolių biznieriems, nakvynių neturinčius suguldė patiltėse, kitiems paliepė ieškoti to gatvės kampo, už kurio slepiasi gerlaikis ir, kaip tik sučiūpsite gerlaikį, tuoj turėsite po dvi vietas puoduose ir po du automobiliu garažuose!

Tačiau dabartinio mūsų prezidento pirmoji ranka, apgynos pisorius Čarlis Vilsonas, kad jau bliovė, tai ir išsibliovė, ką dabartinė re-

publikonų administracija mano apie bedarbius, prilygindamas juos prie "staugiančių šunų"! Prašau pasiskaitykite:

"Man patinka tie šunes, kurie patys sau maisto pasiieško. Bet pikta neapkenčiantų šunų, kurie tingia maisto ieškotis ir dar staugia šeriami".

Ot, kad norėjote! Ponui Vilsonui labai patinka tie šunes, kurie "patys sau maisto beieškodami", pjauna kaimynų vištas, antsi, paršiukus ir atiminėja iš mažesnių šunelių kaulus. Tai reikią iš svetimo kišeniaus gyvenantis svietelis — gengsteriai, aldoperiai, kidnaperiai, vagys, sukčiai, apgavikai — visas moraliai supuvęs elementas.

O tie, virš penki milijonai bedarbių, kurie pelnosi sau pragyvenimą iš prakaito kaktos savo, visi dorieji ir teisingieji žmonės, kurie tik reikalauja darbo ar pašalpos, ponui Vilsonui tik "skaliąnti šunes"!

Ką jūsų Dėdė Vincas savo dūšioj mislina apie šį pono Vilsono bedarbiams iškeptą vėdarą, tai jo biznis... Lai patys bedarbiai, to vėdaro pakastavoja, pasisako ir apie jo skonį...

Tačiau mes, šteitiečiai, koc ir prilyginti prie dvejospos veislės šunų, dar vis netrotiname nodiejos: patiltės dar neišrandavotos, dar turime po keturias lovas garažiuose bei senuose vištinkuose, o karšti šuniukai dar čirška skauradose. Gi ponai valdininkai, "besirūpindami" bedarbiais, duoda ir patarimus:

"Vaduotojų" Pastogėj

Tūlas J. Kuzmionis skundžiasi Tėviškės Žiburiuose: "Tie, kurie mėgina ką nors didesnio surengti, iš patirties žino, kaip sunku su vienu pagrindiniu dalyku — žmonėmis.

"Organizuojama mokykla, kviečiami tėvai, vaikai, o tėvų ateina vos keletas, gi kiti nei vaikų negalima surasti.

"Rengiamas vaidinimas, žmonių, rodos, yra, tačiau kaip juos prisišauksi, jei vos vienas kitas ateina, kad apsiimtų vaidinti. Tas pats yra su choralais, tautinių šokių šokėjais, įvairiais kursais ir kita talka.

"Kur dingio mūsų veiklūs ir sumanūs žmonės? Kur tie, kurie taip gražiai rašydavo stovyklų laikraščiuose, kurie taip uoliai mokydavo mediniuose barakuose?

"Kur prapuolė būvusių įvairių stovyklų komitetų nariai, pirmininkai ir komendantai, kai šiandien taip sunku rasti žmogų, kuris kandidatuotų į lietuviškos organizacijos valdybą?

"Beveik visi jie gyvena mūsų tarpe. Ne vienas turi įsigijęs namelį ir šį tą prie namelio, — taigi, jų medžiaginis gyvenimas rūpestingai apžiūrėtas. Bereiktų tik laukti jų sumanumo ir energijos ir visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje.

"Bet ne. Į susirinkimus nėra kada nueiti, net Tautos švenčių susibūrimuose nėra kada būti...

"O jie gyvena mūsų tarpe, tik yra užsidarę nuo viso nedidelio lietuviško gyvenimo".

Ne daug geriau ir viršūnėse. Jis toliau sako:

"Va, atsiranda neeilinių reikalų: parašai laišką ar kokiam veikėjui, ar organizacijai, ar lietuviškos įmonės — sakysime, leidyklos, spaustuvės, organizacijos — galvai. Prašai skubiai atsakyti, nes atsakas dabar, šių dienų metu būtinas.

"Praeina savaitė, nukaukšči antra, o laiško kaip nėra, taip nėra."

Toks tai naujų ateivių tar-

(Pabaiga ant 11 pusl.)

"Jei neturite už ką nusi-pirkti šiltų drapanų bei kuro, važiuokite į Floridą ar Akliforniją. Jei mėsa, kava ir kiti valgomi patiekalai neįperkami, valgykite karštus šuniukus su muštarda ir užsigerkite Koko-Kolo, bet, šiukštu, tylėkite, kad neišgirstų ponas Mik-Artis!"

O jeigu ir karšti šuniukai, muštarda ir Koko-Kolas paliks neįperkami, kreipkitės į Šalaveišių Armiją. Ieškokite, o atrasite, duksnokite, o bus atidaryta, prašykite, o gausite.

Su aukšta pagarba,
Dėdė Vincas

Gatvė Kinijos sostinėj Pekinge. Automobilai ir busai pakeičia senoviškas transportacijos priemones. Rankom traukiami taksiai visai panaikinti.

Montrealo žinios

Unijų - Streikų Fronte

Nedarbui plintant, o kainoms ant pragyvenimo reikmenų kylant, taip, kad ir tiems, kurie dar dirba sunku pragyventi, organizuotiems darbininkams kitokio kelio neliko, kaip vesti kovą prieš samdytojus — streikuoti, kad išreikalavus didesnes algas. To rezultate šiuo tarpu Montreale streikuoja virš 8,000.

Plumberiai, kurie turi savo industrijoje dvi unijas — vieni priklauso prie International Union of Plumbers and Steamfitters (AFL), kiti prie National Syndicate of Plumbers (CCCL). Abi unijos apima apie 5,000 darbininkų. Jie streikuoja nuo rugsėjo 13 d., reikalaujanti pakelti po 25 ct. į valandą. Unijos ir samdytojai negali susitarti. Dabar provincialės

valdžios pareigūnai jiems tarpininkauja. Bet šiuos žodžius rašant, dar nesusitar-ta ir streikas tęsiasi.

Dominion Bridge kompanijos, Lachine, apie 1,150 darbininkų, nariai United Steelworkers Union of America (CCL-CIO), streikuoja už sutrumpinimą valandų nuo 42 ir pusės valandos iki 40 valandų darbo savaitės su tuo pačiu uždarbiu. Taip pat tos pačios kompanijos kitos šapos darbininkai, Dominion Engineering Works Ltd., 1,400 narių International Association of Machinists, streikuoja už pakėlimą algų po 6 ct. į valandą ir už naktinį darbą 9 ct. į valandą vietoj ligi šiol 7 c.

Apie 100 narių National Syndicate of Clothing Workers, kurie dirba London Shirt Co., streikuoja už 11

ct. "cost of living bonus", kuriuos, nors valdžia yra pripažinusi, bet kompanija nemoka.

Transporto — gatvėkarių ir autobusų — darbininkai, kurie šale kitų reikalavimų, pagrindiniai reikalauja sutrumpinti darbo savaitės valandas: penkias dienas į savaitę, po 40 valandų į savaitę, paliekant tą patį uždarbį. Kadangi jie skaitosi visuomenės aptarnautojai ir jiems provincialiais įstatymais uždrausta streikuoti, todėl negalėdami susitarti, savo reikalavimus pavedė išspręsti arbitracinei komisijai.

Du Jaunuoliai Papildė Baisią Žmogžudystę

Pereitą savaitę du Montrealo jaunuoliai, vienas dešimties metų sūnus 14 metų amžiaus ir jo kompanjoas 15 metų berniukas, slapta pasidėmė tėvo šautuvą, nuvažiavo į Laurentian kalnus medžioti. Grįždami, sustojo Val Morin, užėjo pas vieną gyventoją ir paprašė maisto. Tuo sykiu nušovė senelį prie durų, o paskui įėję į stubą, nušovė ir jo žmoną, kuri buvo ligonė ir gulėjo lovoje. Policijos sugauti, vienas iš jų pareiškė: "aš norėjau pamatyti bent vieną mirštant. Aš nesu matęs ką nors mirštant pirmiau."

Apsivedė

Spalio 16 diena čia buvo turtinga lietuvių vestuvėmis. Tą dieną sukūrė naują šeimyninį gyvenimą Jonas Čeponis. Jis apsivedė su angli tautybės mergina Phillis Gibson.

Jonas Skardžius apsivedė su Helena Kazlauskaite.

Stanley Nevardauskas apsivedė kitautė merginą.

Taipgi Steve Vilimas vedė, rodos, angli tautybės merginą.

Visų, po bažnytinių apeigų, buvo puotos, žinoma, skirtingose vietose. Pas S. Nevardauską, apart vietinių svečių, dalyvavo iš JAV jo puseserė Nellie Kielaitė-Mitkuvienė su savo vyru ir jo motina.

Po vestuvių, visi jaunavedžiai, "kas savo keliu" išvažiavo kur nors medaus mėnesį praleisti.

Pagerbti Pranevičiai

Vaikų ir giminių iniciatyva, spalio 16 d., savai šeimynai bei giminiams ir artimiems draugams susirinkus, gražiai buvo pagerbti Antanas ir Ona Pranevičiai, juodviejų 40 metų vedybinės sukakties proga.

Palaiškite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSĖ

Mirė

Spalio 17 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Antanas Bulokas, sulaukęs 52 metų amžiaus. Paliko nuliūdime žmoną, kurią tik prieš tris metus buvo vedęs, Merę Puznokaitę. Taipgi turi palikęs brolių ir dvi seseris Lietuvoje ir dvi puseseres bei pusbrolių JAV.

Velionis iš Lietuvos paeina iš Seinų apskr., Rudaminos valsč., Vengrėnų kaimo. Į Kanadą atvyko 1928 metais.

O spalio 20 d. mirė Ona Stankevičienė (Klimavičiūtė) sulaukusi 68 metų amžiaus (Merės Smetonienės motina). Paliko nuliūdime vyrą Juozą Stankevičių, vieną dukterį, penkis sūnus, 5 anūkus ir vieną proanūkę. Laidotuvėse buvo atvykęs velionės brolio sūnus iš Amerikos ir anūkė (Smetonytė) iš provincijos.

Abiejų velionių palaikai palaidoti per Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, Cote des Neiges kapinėse.

J.

Mirus ANTANUI BULOKUI

Nuliūdimo valandoj reiškiam giliausią užuojautą jo žmonai Marei Bulokienei

- J. Urbanavičius ir šeima,
- G. Rūtėlionis ir šeima,
- L. ir P. Kisieliai,
- J. Čeponis ir šeima,
- J. Lesevičius ir šeima,
- M. ir M. G.,
- Pet. Šiuplevičius,
- B. Šalčiūnas,
- A. Šlapelis,
- K. Gelčys ir kiti velionies buvusieji artimi draugai.

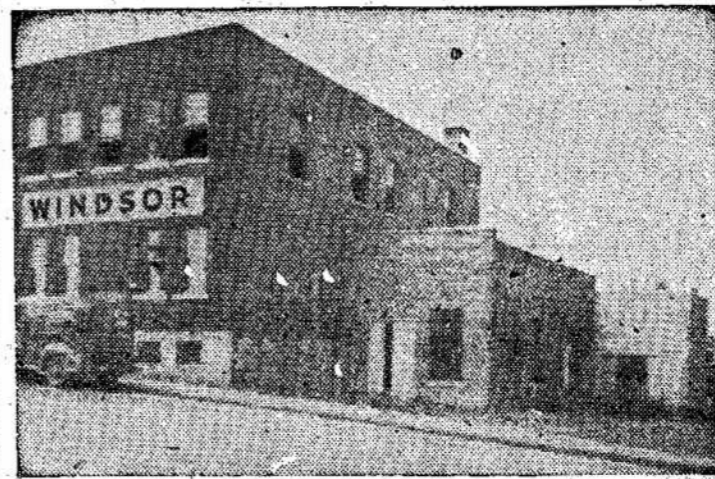
NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TREMORÉ 6679
VERDUN, QUE.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venėrinų ligų

5537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
(Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų)

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame propečių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TREMORÉ 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Gyvenimo Aktualijos

JURGIS PIPIRAS

Kaip ir tikėjau, ant rytojaus, dar pusryčių valgant, Agnieška pasižiūrėjo į mane ir nusišypsojo. Ir supratau, kodėl.

"Geriau jau papilk savo žirnius," sakau jai.

"Na, jei nori, galiu", tarė ji, gerdama kavą, kurią aš išviriau. Mat kadangi aš bedarbis, tai aš keliu pirmas, išverdu pusryčius, o paskui ji ateina valgyti. "Na, tai prie kurių šūnų rūšies tu priklausai?"

"Reiškia, ir tu skaitėi apie Jungtinių Valstijų apsigyminimo sekretoriaus įvertinimą bedarbių," išstenujau aš, pykdamas, kad ir sava žmona pritaria šiam titului. "Na, pasakyk, koks skirtumas tarp būdos šuns ir paukščių šuns?" pastačiau jai klausimą.

"Būdos šuo sėdi būdoj ir laukia, kada jį pašers, o paukščių šuo ieško," tarė ji.

"Argi taip yra? Ir paukščių arba medžioklės šuo yra toks pat nelaimingas sutvėrimas, kaip ir būdos šuo?"

"Ir kodėl?"

"Todėl, kad ir jis vargšas. Jei medžiotojas nušau-na antį ar zuikį, tai jis parsineša namo ir pats suvalgo, o šuo vis tiek turi laukti, kol jam pakiš kokį kaulą. Kaip būdos šuo, taip ir paukščių šuo turi taikstyti prieš pone, būti paklusnus".

Ji nežinojo ką pasakyti į tokį puikų atsikirtimą. O aš drožiau toliau:

"Gal geriausiai gyvena, tai ponučių šuneliai, bet ir tie

turi taikstyti ponioms. Viasa jų laimė, kad jos visur eina su jais. Kitos, sakoma, net guldosi šale savęs lovoje, o vyrus siunčia į kitą kambarį".

"Norėtum būti tokiu šuneliu, ar ne?" pasakė ji nežinodama, ką sakyti.

"Atsiprašau, nenorėčiau. Nes ir toks šunelis vedžiojamas su virvute ant kaklo. Jis turi būti ištikimas ponitės tarnas."

Jaučiausi labai patenkintas, kad taip gerai pataikiau.

"Darbo žmogus ir yra šuo, ar jis dirba, ar ne," tarė ji atsidususi. "O ponas Wilsonas taip ir išplepėjo, ką kapitalistai galvoja apie darbininkus".

Ji išėjo į darbą, o aš griebiausi lėkščiui.

"Labas rytas, Jurgi," girdžiu tarpduryje. Žiūriu, mano gerasis Mandrapypkio dėdė. "Ar jau po pusryčių? Sakau, gal eisime kur darbo ieškoti? Juk negi nori, kad tave vadintų dykaduoniū šuneliu."

"O kuo geriau gyvena tas, kurs gainojasi zuikius, lapas, antis?" drožiu aš, kaip ir pirmiau. "Juk medžiotojas pasiima, o ne šuo. Mums liekanos tenka. O jei nėra ir to, tai stitpk, kad nori."

"Vadinasi, mes dabar žyvimės tik trupinėliais."

"Taip ir yra".

"Na, tiek to. Taip radom, taip ir paliks. Bet yra kai kas ir geresnio."

"Ir kas gi tokio gera?"

"Ar tu pastebėjai, kad

lenkai ir vėl ieško lietuviško karaliaus?"

"Bet aš girdėjau, kad VL-İKas baigia tipti. Sakoma, kad jis plyšta ar skyla. Matomai išbrinko iš viadus."

"Mat jį galas tą VLIKą. Karalystė daug svarbiau. Tik jie nežino, ką į karalius kviesti."

"Tai ką gi rekomenduotum?"

"Nuo savęs aš siūlyčiau Mandrapypkį. Tik įsivaizduok, koks kilnus vardas. Lenkų karalius Mandrapypkis!"

"Kuo jis čia taip geras?"

"Jis sujungtų visus, lenkus, lietuvius, latvius ir kitus ir sumaltų bolševikus į miltus. Tokia galva."

Kažin kur mes būtume nukrypę, jei ne šeimininkės balsas. "Jurgi, gelbėk, seleryje pilna vandens, o šeimininko nėra."

Einam abudu žemyn ir galvojame, kad mes laimingi gyvendami ant trečio aukšto. Net uraganas mums nebaisus.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Dočkienė, Cicero, Ill., per "Vilnį" prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$23.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Staskus ir A. Dočkienė po \$1.50; J. Mazeika, M. Kavaliauskas, M. Januška, P. Petkevičia, A. Avizienis, J. Miševičia, J. M. Kaminskas, J. Stulgis, S. Biedal, S. Skviridis, A. Sakalas, F. Chernauskas, I. Lapinskas, S. Staukas, J. Pateckas, W. Cook, J. Zdanis ir P. Maselis po

\$1.00; keturi rėmėjai po 50 c. A. Karpavičius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Kiškūno ir S. Ilakio po \$2.00 aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo T. Valentos ir J. Sliumbos po \$2.00 aukų.

J. K. Alvinas, San Francisco, Calif., prisiuntė nuo LLD 153 kuopos \$15.00 aukų.

E. Laurusevičienė, Toronto, pridavė nuo J. K. gražų pluoštą atnaujintų prenumeratų.

P. Paserskis, Baltimore, Md., prisiuntė naują prenumeratą.

J. Keveža, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

A. Galinaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Stadalniko \$2.00 aukų.

P. Karpavičius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo P. Morkevičiaus, Glanceo, Ont., \$1.00 aukų, taipgi pats paaukojo \$2.00.

O. Giraitienė, Wetherfield,

Conn., prisiuntė nuo LLD trečio apskričio \$5.00 aukų. S. B. Karosienė, San Leandro, Calif., prisiuntė nuo LLD 198 kuopos, Oakland, Cal., \$10.00 aukų.

A. Stasaitis, St. Lin, Que., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

Klaidos Pataisymas

Mūsų padėkoje windsoriečiams Liaudies Balso 1,203 numeryje įvyko klaida: draugo Karolio pavardė buvo praleista.

Labai atsiprašome už tai, P. Karpus

Paieškojimas

Esu vienas, 52 metų, turiu namą. Ieškau gyvenimo draugės. Gali būti su vienu vaiku. Mano adresas: Mr. J. Paulauskas, 759 Manning Ave., Toronto, Canada.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-6681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459

RA. 4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Yorke Brothers Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241

TORONTO

Pirkit Dabar! -- Taupykit Dolerius

Alyvos Degintuvai Žymiai Nupiginta Kaina

Speciali Nuolaida Skaitytojams ant Žymiųjų Išdirbysčių Degintuvų

● Fairbanks-Morse		
● Fess	Pirmiau	Dabar
● Gilbarco	\$395	\$315
● Aero		
	ir	
● Terry	Pirmiau	Dabar
● Torridheat	\$365	\$300
● Chatco		

1. Visas įdėjimas su kontroliais ir viena 200 galionų alyvos tanka.
2. Garantija vieniems metams.
3. Alyvos kontraktas su Imperial Oil, Rogers, Fueloil Ltd., ir kitomis kompanijomis.
4. Mažas įmokėjimas ir 2 metai išsimokėjimui.

Taipgi

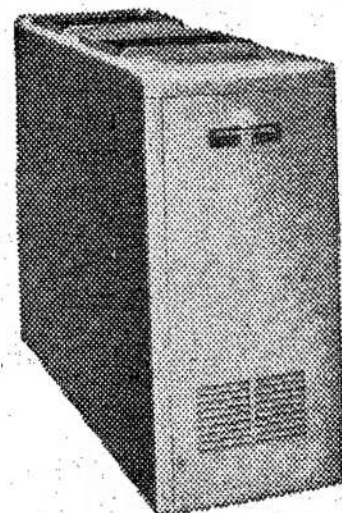
Nauji pečiai, oro reguliavimas, ir vandens šildymas

šaukit: ME. 2554

GARNEY & COMPANY

15 BARTON AVE.

TORONTO

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Generolas fon Šoltic nusitebintas klausosi: šauda. Driskiai, kad ir kažin kaip juos bevadintų ponas Nordling.

Pulkininkas Rol įsakė pristatyti mieste barikadų. Merginos neša maišus smėlio; pakrantėse ir bulvaruose kerta kaštonus, platanus; iš namų velka geležines lovas ir ketines krosnis; griau-na skverų pinūčius; išraičia ja grindinio akmenis. Kiekvienas miestas turi savo brangų žodį: Paryžius atgijo — jis išgirdo savo žodį: "Barikados". Kaip keturiasdešimt aštuntųjų birželio mėnesio bliūzininkai, kaip komunos dienų federatai, darbininkai iš Reno ir artistės iš "Komedii fransėz", mokiniai ir pirmojo karo veteranai, pagrindininkai ir naujos modistės, studentai ir senės — visi įnirtingai stato barikadas. Gal būt, kad neatlaikys šitos kliūtys prieš artileriją, gal būt, jų esama per daug ir ne visos išmaningai pastatytos; jėg dabar yra reikalingos Paryžiui kaip akys, kaip balsas — jis išreiškia viską, kuo gyvas šitas senas miestas, — jo aistrą, pyktį, ilgesį.

Tai buvo Sen-Žermen bulvare prie Sen-Mišel. Tankas lėtai judėjo į priekį; jei nebūtų dundėjęs, Leontina būtų pamaniusi, kad jis stovi. Paskui jį šliaužė kitas tankas, mažesnis. Leontina stovėjo tarpvarty. Ji pasirinko šitą vietą todėl, kad čia buvo barikada, tankas tikriausiai stabtels. Jai pasirodė, kad ji čia stūkso daug valandų. Širdis plakė plakė, ausyse, nuslopindamas dundesį, sklido akordeono garsas iš mažos šokių salės, kurioje ji šoko su Leo, kai juodu susipažino:

Manoji meilė, neliesk tu
jos, —
Iki dangaus ugnis nu-
tvos...

Tankas sustojo. Iš bokšto angos išsikišo supykęs vokiečiai. Leontina švystelėjo bonką. Kažkas iš viršutinio aukšto rėkė: "Dega!..." šaudė. Antras tankas nusiliaužė toliau. Leontina susmuko ant šaligatvio; atrodė, kad ji sėdi, prisišliejusi prie namo sienos; galva buvo nuleista, plaukai truputį judėjo.

Iš namo išbėgo žmonės. Leontinos kišenaitėje terado tikrai mažą raščiuką, kurį Leo buvo pasiuntęs jai iš Dransi (ji nešiojosi jį ant krūtinės kaip talismaną): "Leontina, mano meile, gyvenau ir mirsiu su tavo vardu". Kažkas parašė anglimi

ant namo sienos: "Čia žuvo Leontina, kuri sudegino vokiečių tanką". Paskui sanitariai nunešė Leontiną. Vienas sakė, kad ji tebesanti gyva, antrasis tylėjo.

Daktaras Morilo pribėgo prie jos ir tuojau pat atsi-traukė. Jis seniai buvo pri-prašęs prie mirties, o što-mis dienomis jis matė ir su-šaudytų merginų ir užmuš-tų vaikų; bet jo viduje gy-veno kažkoks ypatingas jausmas Leontinai — pašai-pininkei ir naiviai mergiotei; ne kartą jis manė: galėjo būti mano dukrele... Visas šitas dienas Morilo buvo vi-siškai atsidavęs darbui, tek-davo bėgioti ugnyje, kopi-nėti ant aukštų, nusileisti į pogrindžius. Sužeistų buvo daug — ir sukilėlių, ir žiopi-lių. Morilo nežinojo šitų iliuzi-nių paliaubų, kurios sujau-dino vienus ir nuramino ki-tus: vis tiek šaudė ir vokie-čiai, ir partizanai. Jis nebe-galvojo nei apie savo gyveni-mą, nei apie tai, kas bus, kai vokiečius išvys, jis džiaugėsi grįžusia Paryžiaus jau-nyste. O štai dabar, kai at-nešė Leontiną, jau drumzli-nomis akimis, su nereikalingu plaukų auksu, Morilo pa-juto veriantį ilgesį — ar jis prisiminė Pjero mirtį (tur būt, ir Rene bus žuvęs), ar jam pasidarė baisu dėl mir-ties, kad iš gyvųjų tarpo iš-siskiria geriausias, liks niek-šai. Paniuręs jis tvarstė se-nę, kuri raudėjo:

— Kuo aš čia dėta, pone daktare? Aš ėjau į kepyk-lą...
Sen-Žermen bulvare vėl šaudė. O prie namo, kur žu-vo Leontina, gulėjo jurginai — kažin kas, perskaitęs už-rašą, padėjo gėlių. Jurginai greitai patamsėjo — diena buvo sausa ir karšta.

Samba prieš karą buvo sa-kęs Ležanui: "Kai bus peš-tynės, pažiūrėsimė..." Žie-mą jam pasiūlė įstoti į po-grandininkų grupę, jis atsi-sakė: "Koks gi aš konspira-torius? Aš plepys... Ir, be to, jūs sakote — "organizuoti", o aš šito nesugebu. Prasi-dės — prašau..." Kai jis iš-girdo pirmą šūvį jis tartum svetimas apžvelgė savo atel-je, kažkodėl koja apvertė kė-dutę ir nuėjo pės sukilėlius.

Jis gerai šaudė; jam davė šautuvą; jis lipdavo į palė-pes, ant stogų ir tykodavo vokiečių. Jis buvo laimingas; pirmą kartą po ilgų metų jis išsivadavo iš abejojimų, iš dvilypio jausmo. Didelis linksmas jis jautėsi gimta-jame gaivale tarp žmonių, kurie gerai keikdavo, skaniai kramtydavo duoną, išmušda-vo iš namų vokiečius, juo-

kaudavo, svaidydavo bonkas į tankus, dainuodavo senti-mentalius romansus ir bėgio-davo į aikštę, patvinusią kraujais, kaip į vejelę. O ir Samba patiko draugams; ji praminė "Hipo" — viena mergina pasakė: "Tu esi pa-našus į hipopotamą"; visiem patiko, kaip vikriai vaikščio-ja nuolaidžiais stogais ne-rangusis Hipo.

Išgirdęs pranešimą apie paliaubas, Samba abejingai tarė "išgraus" ir ėmė taiky-ti į sunkvežimio šoferį.

Juokinga, manė jisai, Ni-velis vadino vokiečius zigfridais. Gerai, tegu zigfridai. O dabar mes juos kuiliame — šaltkalviai, skalbinių siuvė-jos, menininkas Samba, jis taip pat Hipo... Liaudyje tūno didelė jėga, gali išgy-venti visą gyvenimą ir jos nepastebėti; tai kaip ugni-kalnis, kurį paskelbė esant užgesusį, įtaisė funikulierių, restoraną turistams su žiu-ronu ir patogiais krėslais; o paskui pliūpt... Gaila, kad negalima nušauti Nivelio, tur būt, toji blakė bus įlindusi kur į plyšį...

Vokiečiai dabar besilaikė penkiose ar šešiose vietose; tai buvo salos, ir nuo vienos salos iki kitos pasileisdavo į audringą reisą tankas. O gatvės tebebuvo pilnos žmo-nių. Dviratininkai vežiojo laikraščius: "Humanité", "Se suar", "Liberasjon". Kartais vokiečiai bandė per-eiti į puolimą, šturmavo me-riją ar ministeriją, užimtas partizanų. Samba tris valan-das kovėsi Sen-Mišel aikštė-je, paskui prie penktosios ap-pygardos merijos. "Gerai matomas taikiny", šaipėsi jisai, rodydamas pats į sa-ve...

Penkta diena vyksta gat-vių mūšiai. Eliziejaus lau-kais žygiuoja didelė vokiečių kolona. Ją apšaudo. Tankai paleidžia pabūklų ugnį. Vienas tankas užsidedė... Kau-tynės vyksta ir Belvilėje, ir prie Austerlico stoties, ir siaurose; senose diu-Bisi kvartalo gatvėse. Kovojava ir naktį. Karštoje tamsoje aidai šūkjai:

— Kas eina?

— F R I.

"Minia išėjo į gatves", šnibžda išsigandę Pasi ir Oteil gyventojai; jie degina Peteno portretus, vokiečių leidimus, užrašų knygetes. Na, ir pasipriešinimo daly-vių tarpe yra žmonių, pasi-sakusių už paliaubas, kurie susijaudinę: vieni graudena-si, jog vokiečiai galį sugriau-ti senovės paminklus, kiti at-virai kalba: "Negalima leisti, kad komunistai paglemžtų Paryžių..."

— Kurgi amerikiečiai? — šimtąjį kartą klausinėja Lansje Marta.

— Kurgi amerikiečiai? — susierzinęs šaukia generolas fon Šoltic.

Ponas Nordling sako gene-rolui:

— Jei duosite man leidi-mą, aš važiuosiu su grafu Sen-Fal į Eizenhauerio šta-bą.

Zodis "grafas" nuramina fon Šoltic: grafas negali bū-ti komunistas.

— Gerai, gausite leidimą. Dvidešimt ketvirtos rug-piūčio vakarą radijas prane-šė: "Prancūzų tankai įeina į Paryžių". Šimtai tūkstan-čių paryžiečių stovėjo gatvė-se ir šypsojosi, nors niekas negalėjo tamsoje įžiūrėti jų šypsenų.

Ležanas nesišypsojo:

— Vokiečiai atakuoja vie-nuoliktosios apygardos me-riją, atsiųskite du šimtus vyrų su kulkosvaidžiais...

Samba įsibrovė į namą ir išvilko vokiečių kapitoną. Tas ėjo, užsidedęs rankas ant viršugalvio. Samba įdėmiai jį pasižiūrėjo: kapitonas bu-vo aukštas, liesas, ilgu aš-riui fanatiko veidu; Samba staiga pagalvojo: Greko bū-tų jį nutapęs... O paskui Samba apie nieką nebegalvo-jo, rėkė ligi užkimdamas, ap-kabindavo merginas, senius, partizanų badančiais žan-dais ir džiangėsi; taip tegai-li džiangtis nebejaunas žmo-gus, kai jis nusimeta metų našta.

— Kapituliavo!...

— Tegyvuoja laisvė!...

Gastonas Rua priėjo prie mažo langelio, atkreipto į Por-Royal bulvarą, ir įsiklau-sė. Garsiakalbis rėkė:

"Susitarimas dėl kapitu-liavimo, padarytas tarp pulkininko Rol, FRI il-de-Frans vado, bei divizijos generolo Leklerko, Antrosios LB vado iš vienos pusės, ir generolo fon Šoltic, Paryžiaus apy-gardos vokiečių karo pajėgų vado..."

Rua įstrigo Paryžiuje: jį suvedžiojo pulkininkas fon Šliferis — pasakė, jog pavojaus nesama. Fon Šliferis iš-vyko prieš savaitę. Rua blaškėsi po miestą. Jis nesiryžo eiti namo: gal būt, ten jau šeimininkauja komunistai. Jis buvo pasislėpęs palėpėje, tarnaitės kambaryje. Jis tu-rėjo dokumentus elektro-monterio Gastono Diukeno vardu. Bet jis tegalvojo apie vieną dalyką — apie mirtį.

Pirmosiomis sukilimo dienomis jis dar turėjo vilties: vokiečiai turi daug tankų, Buržė mažiausia penkiasdešimt lėktuvų; pakanka tik pabombarduoti, paleisti tan-kus, ir visas šis šlamštas iš-kriks... Bet fon Šoltic pa-sirodo esąs mėmis. Tur būt, vokiečiai gyvena paskutines dienas, jei jie susitaria su partizanais. Pasiduoti kaž-kokiam perėjimui! Juk aiš-ku, jog šitas pulkininkas Rol yra ne pulkininkas ir ne Rol. Dabar nėra ko tikėtis... Jį gatvėje gali pažinti kiekvie-nas praeivis, juk jis viešai kalbėdavo susirinkimuose.

Rua pasižiūrėjo į mažą veid-rodėlį, kuris kabojo viršum komodos, ir išblyškė be iš-raiškos veidas su ūseliais at-rodė jam nepašaus į kitus veidus... Ne, pasislėpti ne-galima...

Jis išsitraukė revolverį. Reikia nusišauti, tai papras-čiausia... Kitų būta protin-gesnių. Jie gali iškabinti vė-liavas ir ramiai miegoti, nors jie yra dirbė su vokiečiais, pasipelnė kur kas daugiau negu aš... Tur būt, Pino da-bar sveikina pulkininką Rol. Kol ištirs, kad jis per mane nusipirko už skatikus žydo namus, praeis du trys mėne-siai, gal būt, pusė metų, aistros nurims. Pino jodys paaukojęs pasipriešinimui keturis su ar paslėpęs nak-čiai kokį nors persigandusį plepį, žodžiu sakant, išsi-suks... O aš turiu žūti nežinia už ką. Lyg man rūpėtų pra-keiktoji jų politika! Man rū-pėjo verslas, ir tiek. Jeigu man teko garbinti fiurerį ar keikti žydus, tai tiktai todėl, kad aš dirbau vokiečių or-ganizacijoje...

Jis vėl pasižiūrėjo pro lan-gą. Apačioje žmonės džiūga-vo. Jis šlykštėdamasis pagal-vojo: gera jiems... Jam šleikštu buvo nuo riksmų, dainų, vėliavų. Staiga supyškėjo šūviai; žmonės blaškė-si į visas puses. Rua matė, kaip nuo žemės pakėlė dveje-tą — moterį ir jauną vyrą aptvarstyta ranka. Jis atsi-gulė lovoje, rėkė cigaretę po cigaretės. Paskui grįžo prie lango. Jis dabar buvo pana-šus į lunatiką — jis veikė pusiau be nuovokos, bet ne-paprastai tiksliai. Jis patai-kė. Mergina, kuri šūkavo po langu, krito aukštiejininka. Vėl visi išlakstė. Rua stovė-jo prie durų ir klausėsi. Kaž-kokie žmonės kopė laiptais. Jis išėjo į aikštelę ir užmu-sė vieną, norėjo vėl iššauti, bet nesuspėjo, galva jam nu-karo laiptų protarpyje, iš burnos lašėjo kraujas.

O šventė gatvėje nesilio-vė. Degino Hitlerio portre-tus, bučiavoši, plojo delnais. Merginos, buvusios viename būryje su Samba, įsikibo jam už parankių ir skanduo-da-mos rėkė:

— Mūsų Hi-po! Mūsų Hi-po!...

Jis baigėdavo: "po-tamas", "po-tamas!" Ir skardus jo balsas priversdavo visus at-sigrįžti.

Daktaras Morilo užbėgo valandėlei pas Lansje.

— Sveikinu jus, Morisai! Lansje apkabino jį ir ap-siašarojo:

— Baisu, jog Marselina nesulaukė... Ar jūsų kvar-tale daug šaudė?

— Rodos, ne... Aš beveik nesu buvęs namie. Tvarsčiau sužeistuosius... Užmušė Le-ontina...

Lansje atsiminė, kaip Le-ontina bėgo prie sunkveži-mio ir pavėjui draikėsi jos

plaukai. Jam du, jis supra galėsiąs pas-rėjau padėt-šai... Jis p-minti savė:

— Šiaubin-puiki mirtis ne. Aš nema-ji sugebėtu Leo gali ja d-jūs manote.

— Iš kur-lio? — Kodėl-tirštinate s-jis nebe pir-ras, bet jo-mas, aš isit-laikys...

Morilo, u-mojo ranka-vojo apie L- — Ar jū-žengė mūsi-nematėte?

— Ne, ti- — Aš g- kalbą, jis g- apie visų p- Aš dabar m- žiūrių klyd-rite, vokieč-nėjo. Pas-vaidina g-vaidmenį.

Morilo l-jo: — Aš m-katą — du-do į vairi-datos: 17-1871, 1944-dė. Gali n-sai, liaudis-tos pergali-duos lygia-padainuoti-kui... — Jūs visuo-risai, kad-note ką? kiau...

Samba-savo atel-žvelgė jis-tą, lyg j-svetimą, barį. Čia v-tą ilgesį, gose vadi-čiomis". A-

Ch-Dirbar-Darba-899-pr

plaukai. Jam pasidarė graudu, jis suprato niekad nebe-galėsiąs pasakyti jai: aš no-rėjau padėti Leo, kalti bo-šai... Jis pradėjo balsu raminti save:

— Siaubinga... Bet kokia puiki mirtis!... Kaip Verde-ne. Aš nemaniau, kad jaunie-ji sugebėtų taip padaryti... Leo gali ja didžiūotis... Kaip jūs manote, Leo sugrįš?

— Iš kur? Iš ano pasau-lio?

— Kodėl jūs būtinai su-tirštinate spalvas? Žinoma; jis nebe pirmos jaunystės vy-ras, bet jo stiprus organiz-mas, aš įsitikinęs, kad jis at-laikys...

Morilo, užuot atsakęs, nu-mojo ranka. O Lansje gal-vojo apie Lui.

— Ar jūs buvote, kai į-žengė mūsiskiai? Ar lakūnų nematėte?

— Ne, tiktai tankistai...

— Aš girdėjau de Golio kalbą, jis gražiai kalbėjo — apie visų prancūzų vienybę. Aš dabar matau daugeliu po-žiūrių klydęs... Ko jūs no-rite, vokiečiai mus apgaudi-nėjo. Pasirodo, komunistai vaidina greičiau antraeilį vaidmenį...

Morilo liūdnei nusišypso-jo:

— Aš mačiau Koleno pla-katą — du sukilėliai, jie šait-do į įvairias šalis, ir po jais datos: 1789, 1830, 1848, 1871, 1944. Cenzūra uždrau-dė. Gali nusiraminti, Mori-sai, liaudis nugalėjo, bet šit-os pergalės paragauti jai duos lygiai vieną dieną — padainuoti, parėkauti. O pas-kui... — Jis patylėjo. — Jūs visuomet pykstate, Mo-risai, kad aš juokiuos. Ar ži-note ką? Aš, rodos, atsijuo-kiau...

Samba užkopė laiptais į savo atelje. Nustebęs pa-žvelgė jis į drobes, į molber-tą, lyg jis būtų patekęs į svetimą, nepažįstamą kam-barį. Čia viskas priminė jam tą ilgesį, kurį žmonės kny-gose vadina "kūrybos kan-čiomis". Atelje buvo didelis,

bet jis pajuto, kaip čia ankš-ta: jam buvo ankštas jo pa-ties gyvenimas.

Jis priėjo prie lango. Jis gyveno aukštai; prieš jo akis buvo gatvės, namai, čerpių stogai — štai nuo tokių jis šaudė. Krosnių dūmtraukiai ant stogų atrodė kaip besi-kalbančių nykštukų būrys. Saulė leidos. Kiek kartų Sam-ba matė šitą vaizdą, bet da-bar, po mūšių, kraujo, mir-ties, po beprotiško džiūgavi-mo valandų, Paryžius jį su-krėtė. Tai ir ne miestas, tai akmenų miškas. Kitus mies-tus statė pagal planą, išve-džiojo tiesias gatves, aiškias ir nuogas kaip teoremos. O čia namai išaugdavo pana-šiai kaip medžiai, namas bu-vo prilipęs prie namo; kiek-vienas šimtmetis, kiekviena karta paliko šiuose akmeny-se savo pėdsakų. Akmenys prisiskundė dūmų, išėsti jūros drėgmės, išlaikiusieji amžių audras. Straipsnį lengva pa-rašyti — tam kas reikalin-ga? — galva, mintys, plunks-na. Bet romano pagal planą parašyti, romaną reikia pergyventi. Štai toks ir Pa-ryžius — ilgas, painus ro-manas...

Samba ilgai stovėjo pilkai violetinėje prieblandoje ir kartojo: "Paryžius... Mano Paryžius!..."

Nivelis seniai ėmė vesti vo-kiečiams; jis pats nenusi-manė, kiek jo galvojimas pareidavo nuo karinių žinių santraukų. Jau prieš metus jis buvo užrašęs savo dienoraštyje: "Nėra jokio sąryšio tarp dvasios ierarchijos ir kareiviapalaikių valiūkavi-mo" — tai buvo sutriuškinus vokiečius prie Kursko. Kai pasidavė Italija, Nivelis pažymėjo: "Dar vienas žings-nis į atomazgą. Aš dabar galvoju apie tai, kad švarus reikalas reikalauja švorių rankų. Dvasios diktatūra nė-ra "nauja tvarka".

Jis norėjo pasitraukti iš žaidimo, sakydavo sau: aš dažnai būdavau neapdairus,

kvaila buvo rašyti laikraš-čiuose, aš ne politikas, aš po-etas. Aš ginu idėją. Kaip aš galiu atsakyti už tai, kaip i-kūnija šitą idėją vokiečių in-tendantai ar gestapininkai.

Prefektūros valdininkų tarpe buvo žmonių, turinčių ryšių su de golininkais. Ni-velis tai numanė, bet veltui jis bandė laimėti jų pasiti-kėjimą; kai tiktai jis imda-vo kritikuoti okupacinės val-džios organų veikimą, pa-šnekovas nutildavo ar ginda-vo vokiečius.

Pavasarij Nivelis sutiko Lansje, pasiūlė jam užėiti į kavinę. Lansje aiškiai varžė pašnekosys. Nivelis keikė vokiečius, o Lansje dairėsi į šalį — bijojo, kad jį pama-tys su Niveliu.

— Aš labai patenkintas, kad pramonininkų tarpe pa-stebimas posūkis į tautinio prado pusę, — kalbėjo Ni-velis. — Man teko girdėti, kad Pino...

Lansje netikėtai jį perta-rė, vaikišku atvirumu pa-klausė:

— O jūs ar nebijote, kad sąjungininkai atvyktų?

Nivelis pasipiktino:

— Aš nesuprantu, ką jūs kalbate. Gal būt, jums nepa-tinka, kad aš tarnauju pre-fektūroje? Bet aš neturiu nei fabriko, nei "Korbej". O po-ezija nemaitina.

— Bet jūs...

— Keturiasdešimt pirmai-siais aš sveikinau karą prieš bolševizmą. Tai tiesa. Bet ir tada nereikė, kad aš svei-kinu reicho karą su vakarų valstybėmis. Aš nesu žurna-listas, aš poetas ir tiktai po-etas... Aš negaliu atsakyti už tai, kad įvairūs šarlatanai naudoja politiniams sa-vo tikslams mano įvaizdžius. Ar jūs atsimenate mūsų pa-sikalbėjimą prieš trejus me-tus apie Ande Žid dienoraš-čius "NRF"? Argi kas nors išdrįs jam prikašioti tai, kad jis žavėjosi Hitlerio iš-mintimi? Andre Žid dabar Alžire, ir de golininkai juo didžiūojasi. Tai natūralu — mūzos naudojasi eksterito-rialumo teisėmis. Aš nebijau įvykių, aš jų laikiu...

Lansje atsistojo ir pasa-kęs, kad jam skauda kepenis, skubiai išėjo. Nivelis susi-mastė: net Lansje mano, kad aš susidėjęs su vokiečiais... Aš vaidinau labai mažą vaid-menį, kaip tik todėl jie trokš-ta mane sudoroti. Pino ar kiti pramonininkai išneš sveiką kailį. Jiems reikalin-gi iešmininkai... Jie išduos poetą...

Niveliui pasisekė. Jį išva-davo senas pažįstamas, pul-kininkas fon Halenbergas: jis davė leidimą išvykti į Šveicariją. Tai buvo birželio antrą — keletas dienų prieš sąjungininkų išsilaipinimą. Pervaziavęs sieną, Nivelis pagalvojo: nors vieną kartą proto deivė išgelbėjo bepro-tybės vaidilą!...

Jis atsidūrė mažame kai-me viršum Ženevos ežero. Čia jis susieškojo kuklų pensionatą. Jis atsisakė nuo visa ko, net metė rūkęs — prancūzų frankai, kuriuos pasisekė jam išsivežti, čia teverti buvo skatikų. Po dviejų ar trijų mėnesių aš atsidūrusiu gatvėje...

Ženevos žurnalistas Seno, sužinojęs apie Nivelio atvy-kimą, nutarė, kad po šituo slypijs politinis manevras. Nivelis jį draugiškai priėmė, bet iš karto pasakė:

— Aš poetas ir tik poetas. Aš laimingas, kad esu šalyje, kuri visuomet davė prie-glaudą anachoretams ir sva-jotojams. Aš dirbu dabar, kurdamas eilėraščių knygą "Mano sielos oktaedras"...

Žurnalistas paklausė:

— Jūs gynėte autoritarinį režimą, ar ne tiesa?

— Niekados. Aš gyniau autoritetus. Jūs neturite už-miršti tos tragiškos būklės, kurioje atsidūrė mano šalis po sutriuškinimo. Vienas iš mano dvasinių auklėtojų tuo baisuoju laiku vyriškai pa-reiškė: "Susitarti su vaka-rykščiu priešū yra ne bailu-mas, o išmintis..." Mane su-klaidino raginimas ginti va-karų civilizaciją nuo bolše-vizmo. Aš tebesu raudonųjų priešas, bet jeigu jūs rašy-site apie kuklų mano asme-nį, tai neužmirškite pabrėžti — aš pirmiausia esu prancū-zas. Jūs tur būt, žinote, kad teisėjo veidas gotiškųjų ka-tedrų portaluose visuomet nukreiptas į vakarus. Aš ir-gi turiu teisę — savo sąži-nę, ir ji ramiai žiūri į žalius Atlanto vandenį...

Nivelis kamavosi: mintys apie kiekvieną santimą, nuo-bodūs miestelėniški pašneke-siai prie talbdoto, apgailėti-ni žurnalėliai — tepaėmė tik du jo eilėraščius... Jis sa-kydavo sau: reikia išverti dveji treji metai. Susidūri-

mas tarp vakarų ir komuniz-mo neišvengiamas. Prancūzi-jos vidaus reikalai tėra vie-na korta lošime, gal būt, ne-stambi... Žinoma, visi pado-rūs prancūzai karštai žavė-damiesi sutiks de Golį: jis atspėjo būsimuosius nugalė-tojus. Petenas jo asmeny-mato vertą įpėdinį. Bet de Golis turi tų tarpų pakęsti komunistus, kaip kad sąjun-gininkai pakenčia Maskvą... Jei aš turėčiau pinigų, aš su-laukčiau savo valandos. Bet, atrodo, poetui teks šokti nuo uolos į tarpekį...

(Bus daugiau)

VADUOTOJŲ PASTOGĖJ

(Atkelta nuo 7 pusl.)
pe sustingimas tik po keletos metų. O kas bus tuomet, kai jie švės 20 metų nuo atvyki-mo į Kanadą?

Senieji ateiviai gražiausiai ir energingiausiai veikė labai ilgai — per 20 metų. Nenori pasiduoti ir dabar, po 25 me-tų. Bet juos vargina senatvė, nuovargis ir net nesveikata.

Ar nebus kaltininku už to-kį indiferentiškumą pačios galvos, jų politika? Pešty-nės ir neturėjimas platfor-mos, bandymas viską suvesti į antikomunistinę pagiežą, tur būt yra daug atsakomin-gi už tai, kad nauji ateiviai atšalo nuo savo vadovų. Ir kasgi, pavyzdžiui, gali įdo-mautis judėjimu, kurs pats nežino, už ko laikytis, koku yra žiburiečių vadovauja-mas?

CUZECO, Peru. Anta pro-vincijoje atrasta daug suak-menėjusių arklių iš priešis-torinių laikų.

Matomai kokia gamtinė nelaimė įvyko ir arkliai buvo palaidoti grupėj.

WASHINGTON. — Jung-tinėse Valstijose dabar yra 162,000,000 žmonių.

I ši skaičių įeina ir karei-viai, kurie negyvena Jungti-nėse Valstijose.

ATLANTIC CITY BEDDING
& UPHOLSTERING COMPANY
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas
899 Bloor St. W. Lombard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT
SERVICE STATION
College and Lansdowne Kampas
Telefonas: **OL 1977**
(Dabrovolskių Zentas)

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
Zakietus, Skraistes ir
Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: **EMpire 3-8884**
ir
750 Yonge St.
Telefonas **WAlnut 1-8971**

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagūs Šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugija ruošia smagius šokius šeštadienį, spalio 30, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Bus gėrimų ir užkandžių. Šokiams grieš gera muzika. Visi maloniai kviečiami ateiti.

Pradžia 8 valandą vakaro.
Rengėjai

Atsisaukimas į LLD 162 Kuopos Narius

TORONTO. — Draugės ir draugai. Šiuomi kreipiamės į jus visus, kurie dar neužsimokėję narinių mokesčių už 1954 metus. Ypatingai priemiesčiuose gyvenantieji prašomi atkreipti atydą.

Valdybai sunku kiekvieną atšaukti, kuomet nariai išsisklaideję po visus užkampius. Patikrinkit, ar jūsų nariai mokėsiai užmokėti. Jei ne, tai stenkitės pasiųsti ar asmeniškai pasimokėti.

Metai jau baigiasi, tad ne daug laiko liko šiam reikalui sutvarkyti.

Mes tikri, kad jūs norite ir toliau būti šios apšviestos draugijos nariais, tik jūs pamiršote savo narinę pareigą atlikti. Lai šis priminimas susilaukia atatinamos atydos.

Kuopos Valdyba

Po 160 Metų

TORONTO. — Pereitą savaitę trečiadienį buvo didelės išskilmės ant Yonge Streeto. Tai buvo atidarymas po penkių metų kasinėjimo. Pirmą buvo kasama subvė, o paskui elektros, dujų, telefono ir vandens kompanijų vedant vamzdžius, vielas, o ant galo — išėmimas rėlių ir išgrindimas. Tai buvo biznierių džiaugsmo diena. Jie skundėsi, kad tie visi darbai labai kenkė jų bizniui. Tos apeigos buvo pašvestos pašalpai nukentėjusių nuo uragano. Buvo sukelta \$70,000.

Yonge gatvė turi savo istoriją. 160 metų atgal ji buvo tikta indijonų takas, pramintas miške. Jis ėjo nuo Ontarijos ežero ligi Simcoe ežero. 50 mylių ilgio. Sim-

coe ežeras gavo vardą nuo britų gubernatoriaus John Graves Simcoe. O šis gubernatorius davė šiai gatvei vardą Sir George Yonge, kuris 1790 metais buvo Britanijos karo sekretorium.

1794 metais gubernatorius Simcoe pasiuntė kariuomenę indijonų takeliu. Ši kariuomenė iškirto krūmus ir medžius ir tokiu būdu padarė kelią. O prie Ontarijos ežero pastatė prielauką. Taip tai prasidėjo Yonge Streeto istorija.

Duke Kendrick pastatė po- tašo įmonę prie Yonge dar neužbaigus kelio darbų. Jis numatė, kad kelio pravedimas duos jam nemažai medžio dėl jo įmonės.

1805 metais Toronte dar buvo tik 500 gyventojų. 1834 metais ugnis sunaikino pastatus ant Yonge ir Adelaide kampo. Gaisrai dažnai kartojosi ir miesto augimą trukdė. Bet jis augo. 1849 metais užsidedė katedra ant Church ir King kampo. Gaisras pridarė miestui nuostolių už \$1,000,000.

1799 metais francūzas emigrantas pasikorė ant šios gatvės, kuomet jo mylėtinė pasiuntė jį "po velniais", kaip rusai sakė.

Po 18 metų du jauni vyrai iš vadovaujančių šeimynų bandė pašalinti savo tėvų skirtumus biznyje pistolių duelyje šale tvarto, kurs tada stovėjo, kur dabar yra College ir Yonge kampas. Tai buvo John Ridout ir George Jarvis, Ridout buvo nušautas.

Neužilgo po to kone maištas įvyko ant šios gatvės, kuomet gyventojai sulaukė grupę kvakerių, kurie norėjo

ištepti moterį smala ir apiberti plunksnomis. Jie norėjo tą moterį paskui vežti gatve ir rodyti visiems.

Ant Yonge Streeto buvo štabas Williamo Lyon Mackenzie, kurs vadovavė sukilėliams prieš biurokratinį režimą, norėdamas įsteigti demokratinę valdžią. Sukili-

mas nepavyko, bet jis skaitomas svarbiausiu pradū Kanados demokratijos.

Gatvėkaris ant Yonge pirmu kartu pasirodė 1861 metais. Tai buvo arkliais traukiamas. Šonai buvo saugomi tinklo, kad keleiviai nenukristų. Elektrinis gatvėkaris pasirodė 1894 metais.

Torontiečių Ruošiamas

Liaudies Balso

Metinis Bankietas

įvyks

Šeštadienį, Lapkričio (Nov.) 20 d.

Christie Auditorium — 85 Christie St.

Prašome Ruoštis jame dalyvauti

Rengėjai

Antrą Savaitę!

Nepraleiskit progos pamatyti filmą, kokių Toronte senai nebuvo!

"Stars of the Russian Ballet"

Tiesiog sensacija!" — New York Times

"Rusų Dainos ir Šokiai"

Talentai, kuriais negalima atsistebėti.

"Daugiau apie Mišą"

Ta šiaurinė meška ir vėl.

Visos trys filmos spalvotos.

STUDIO TEATRE Manning ir College

Rodymai rezervuoti. Du kartu per vakarą, nuo 6.45 ir 9.15. Trečiadienį ir šeštadienį nuo 2.30 val.

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.
ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.
arba P. Bepirsty Bityne:
R. R. 2, Utopia, Ont.

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina

Toronto

Telefonas:

WA. 1-9424 WA. 2-4989

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1232

Toronto

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

B. W. Miller & Company

Didžiausia Gėlių Parduotuvė

Gėlės dėl visų įvykių — vestuvių, parengimų, laidotuvių ir t. t.

1961 Dufferin St.

OL. 1101

Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai